

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 18
Gegužės - May 6, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

-- **Aukščiausiojo Teismo** baudžiamųjų bylų kolegija balandžio 29 d. paskelbė nuosprendį "Jedinstvos" lyderio Valerij Ivanov ir grupės LKP (TSKP) aktyvistų byloje. Aštuoni teisiamieji buvo kaltinami dalyvavę bandymuose nuversti teisėtą Lietuvos Respublikos valdžią 1991 m. sausio mėn., kai kurie iš jų - užpuolant pasienio kontrolės punktus. Teismas paskyrė: Velerij Ivanov 3.5 metų laisvės atėmimo, Aleksandr Smotkin - 8 metus laisvės atėmimo, baudsmes atliekant sustiprinto režimo kolonijoje. Kitiems 3 nuteistiesiems paskirtos laisvės atėmimo bausmės po 3 metus, o dviems - pinigines baudos po 1,500 litų.

-- **Vytautas Landsbergis** "Lietuvos ryto" dienraščiui pareiškė, kad nuolaidos Lenkijai padarytos pernelyg didelės. "Kita vertus, Lietuvos Prezidentas savo kalboje Seime pasakė svarbių dalykų, kurie turėtų būti suprantami, kaip tam tikras nepasirašytas sutarties turinys" - pasakė Landsbergis.

-- **Pasaulinė gyvybės diena** balandžio 30 d. paminėta Vilniuje. Vilniaus arkikatedroje buvo aukojamos Pasaulinei gyvybės dienai skirtos mišios. Po jų maldininkai eise na patraukė link sveikatos apsaugos ministerijos. Čia į visuomenę kreipėsi ministerijos, taip pat Pasaulinės gydytojų federacijos už žmogaus gyvybę Lietuvos asociacijos atstovai, kiti oficialūs asmenys. Ministerijos vestibulyje veikė paroda "Žmogaus gyvenimas iki gimimo: pradžia ir pabaiga".

-- **Vidaus reikalų ministro** R. Vaitiekūno automobilis pavogtas balandžio 26 d. Policija greitai užblokavo išvažiavimą iš miesto, bet paieškos buvo nevaisingos. Pastaruoju metu vagys vis dažniau kėsina į valdžios pareigūnų transportą. Metų pradžioje pavogtas Prezidentūrai priklausęs džipas, prieš pusantros savaitės dingo Seimo narės, buvusios finansų ministrės Elvyros Kunevičienės tarnybinis automobilis bei kelių policijos šefui priklausanti mašina.

-- **Tėvynės Sąjungos** (Lietuvos Konservatorių) frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius žada apskusti Europos Tarybai Seimo rinkimų įstatymą. Priežastis, dėl kurios Kubilius ruošiasi prašyti, kad Eurotarybos teismo institucijos patikrintų, ar Seimo rinkimų įstatymas atitinka tarptautinius standartus, yra ta, jog vyriausioji rinkimų komisija, jų remdamasi, neįregistravo tėvynės Sąjungos kelto Liudviko Sabučio kandidatu į Seimo narius Kaišiadorių rinkimų apygardoje.

-- **Lietuvos prezidentas** A. Brazauskas gegužės 22 - 24 dienomis su oficialiu vizitu lankysis Vatikane ir darbo vizitu Italijoje. Lietuvos prezidentą vizitų yrapakvietęs Šv. Tėvas ir Italijos prezidentas.

-- **Industrinės pasaulio valstybės** G-24 gegužės 2 d. surengė Vilniuje konferenciją, kurioje buvo aptarta, kaip Baltijos šalyse įgyvendina kovo mėnesį Kroteje įvykusios antrosios Europos transporto konferencijos sprendimus.

-- **Pusantro karto daugiau** negu praėjusiais metais Suomijos firmų rengiasi dalyvauti eksporto parodoje "Finnish - ekspozicija 94", kuri Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose veiks gegužės 11-14 dienomis.

LENKIJOS PREZIDENTO VIZITAS LIETUVOJE

Kaip praneša ELTA, balandžio 26 d. prasidėjo pirmasis Lenkijos valstybės aukščiausiojo vadovo vizitas Lietuvoje šiame šimtmetyje. Kartu su juo atvyko ir oficiali Lenkijos delegacija.

Po Lenkijos prezidento A. Valęsa sutikimo ritualo aerouoste svečiai iš Lenkijos nuvyko į Antakalnio kapines, kur pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę bei aplankė lenkų karių kapus. Valęsa papėdėje kalvelės, kur ilsisi lenkų kariai, atsiklaupęs pasimeldė.

Po Lenkijos ir Lietuvos prezidentų pokalbio prezidentūroje, prasidėjo išplėstinis dvišalis susitikimas. Jame aptarti tolimesni žingsniai, kuriuos turėtų žengti abi šalys po sutarties pasirašymo. Susitarta efektyviau spręsti klausimą dėl Lietuvos ir Lenkijos sienos perėjimo punktų darbo normalizavimo, konkretizuoti ir plėsti ekonominį bendradarbiavimą, taip pat bendrai tvarkyti tautinių mažumų abiejose valstybėse reikalus. Šiais klausimais turėtų būti parengti atskiri susitarimai.

12 val. prezidento salėje Algirdas Brazauskas ir Lech Valęsa pasirašė Lietuvos ir Lenkijos draugystės bendradarbiavimo sutartį. Lech Valęsa pasakė, jog ši diena - reikšminga abiem tautoms: Lietuva ir Lenkija tiesia viena kitai rankas. Dabar, kalbėjo Valęsa, reikės sutartį užpildyti turiniu - užpildyti praėjusių metų leli viltimi ateitį.

Lietuvos Seimo plenariniame posėdyje Lenkijos prezidentas ir Lietuvos prezidentas pasakė kalbas.

Lenkija ir Lietuva, Lenkijos pre-

zidento žodžiais, yra istoriją įpainiotos tautos. Turime tai išnarplioti, žvelgti į ateitį toliau negu siekia praeities šešėliai, - sakė Valęsa. Mūsų akyse keičiasi Europa ir pasaulis. Negalime būti pasyvūs stebėtojai, turime veikti, atsižvelgdami į ryškėjančias galimybes bei pavojus. Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas stabilizuoja padėtį centrinėje ir Rytų Europoje. Lenkija, pareiškę ištikinimą prezidentas, yra natūrali Baltijos valstybių sąjungininkė jų kelyje į jungtinę Europą. Esame vienodai suinteresuoti programa "Bendradarbiavimas taikos labui", panašus ir mūsų susirūpinimas dėl gresiančių pavojų. Kaip viena iš tokių, Lenkijos prezidentas nurodė pernelyg didelę Rusijos kariuomenės koncentraciją Karaliaučiaus srityje.

Baigdamas kalbą, Lenkijos prezidentas pasakė: "Susitaikymas ne susilpnina, bet sustiprina. Santarvė kuria. Esu tikras, kad Erelio ir Vyčio santarvė bus lenkų ir lietuvių šeimų gerovės pamatas".

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas savo kalboje pasiūlė bendromis Vilniaus ir Varšuvos pastangomis dar šiais metais surengti Baltijos ir Vyšegrado šalių vadovų susirinkimą. Labai reikšmingas žingsnis būtų laisvos prekybos sutarties sudarymas tarp šių šalių. Prezidentas kaip labai reikšmingą faktą akcentavo tai, jog Lietuva ir Lenkija neturi tarpusavio nesutarimų dėl sienų. Savo kalbą Brazauskas užbaigė, pakartodamas Lietuvos pasakytus Šventojo Tėvo žodžius: "Netgi kai tenka apgailėstauti dėl

kančių, žaizdų ir nesuspriamtų, reikia išvelgti brolybės ir svetingumo perspektyvą". tai - jau nebe perspektyva, tai - šiandiena, - pasakė Lietuvos prezidentas.

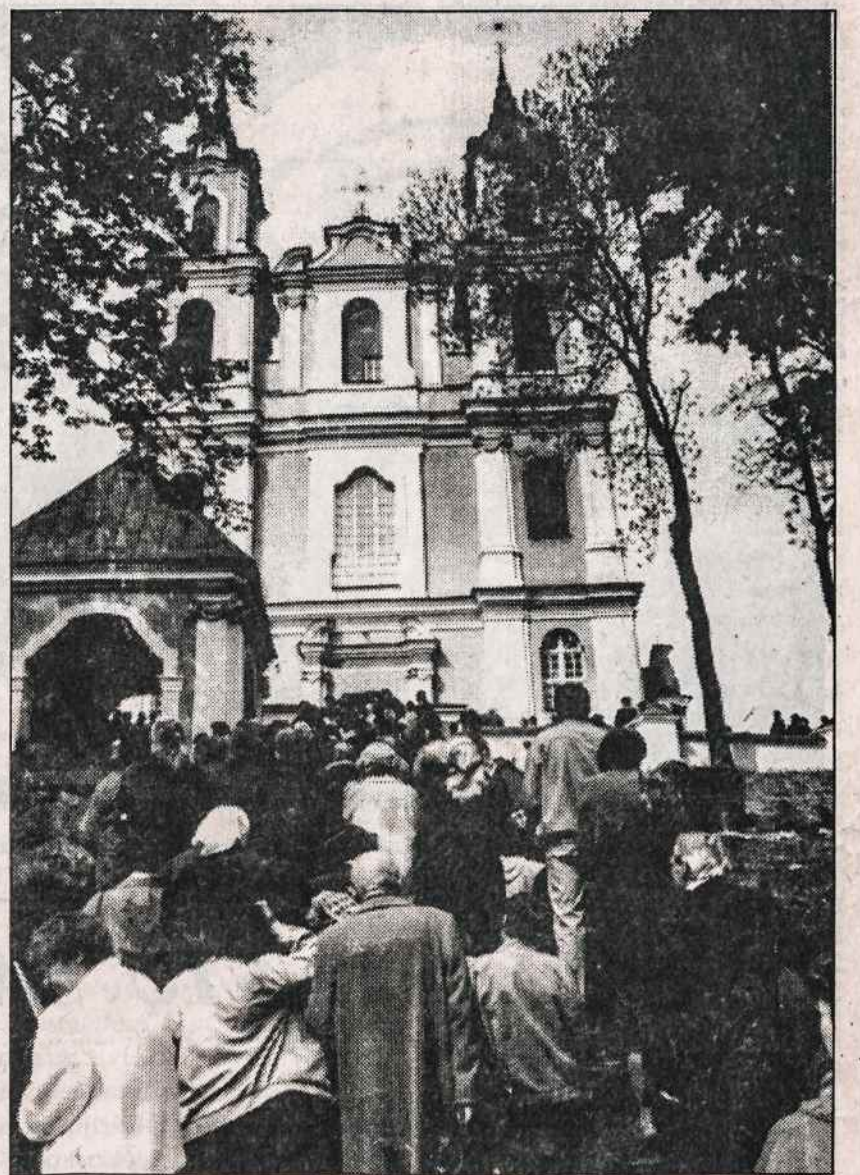
Lenkijos prezidentas ir dalis lydintios delegacijos narių po Seimo posėdžio kalbėjosi su Seimo pirmininku Č. Juršėnu, Seimo komitetų vadovais.

Po pietų L. Valęsa su žmona aplankė Trijų Kryžių paminklą, Vilniaus Arkikatedrą, Vilniaus universitetą ir Šventų Jonų bažnyčią ir Adomo Mickevičiaus paminklą. Svečių namuose - savo laikinojoje rezidencijoje - Lenkijos prezidentas suteikė audienciją Lietuvos premjerui A. Šleževičiui. Menininkų rūmuose Lenkijos prezidento L. Valęsa ir jo žmonos garbei buvo surengta vakariene. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai pasikeitė tostais.

Balandžio 27 d. Lietuvos prezidentas ir Lenkijos prezidentas surengė spaudos konferenciją. Žurnalistus domino ne tik pasirašytoji sutartis, bet ir abiejų šalių santykiai su kaimyninėmis valstybėmis. Lech Valęsa savo vizito pabaigoje susitiko su Lietuvos lenkais.

Statistikos departamento žinomis, šiuo metu Lietuvoje gyvena 261.5 tūkstančių lenkų tautybės žmonių.

32 valandas trukęs Lenkijos prezidento vizitas baigėsi. Pakeliui iš aerodromą Valęsa apsilankė Rasių kapinėse, kur pagerbė Juzefo Pilsudskio ir Jono Basanavičiaus kapus.

Vilniaus Kalvarijų Bažnyčia.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

VIEŠAS LAIŠKAS

Pone Lietuvos Prezidente,

Vienoje spaudos konferencijoje esat pasakęs, kad KGB archyvai yra valstybės turtas. Tada kyla klausimas, kodėl tą turtą saugoti ir juo naudotis paskirtas LDDP statytinis, o ne Lietuvos Respublikos atstovas (tada būtų atsižvelgta į visų Lietuvos piliečių nuomones, ypač į mūsų - politinių kalinių ir tremtinių). Mes pasiryžę, su Jumis susitike, argumentuotai išdėstyti savo pageidavimus.

Pone Ministrė Pirmininke, pone Seimo Pirmininke, mes manom, kad pasaulyje kiekviena save gerbianči valdžios institucija kiekvienam piliečiui ir jo kreipimąsi duoda atsakymą, o mes į Jus, Ponai, kreipėmės šiais raštais:

1993: 08 18, 09 29, 10 01, 10 08, 10 28, 11 09, 11 22, 12 12.
1994: 01 11, 02 04, 02 14, 02 18, 02 21, 02 23, 03 14, 03 15.
Memorandumai: 1993 12 12, 1994 03 14.

Jokio atsakymo negavome.

Į Genocido tyrimų centro vadovo postą rekomendavome 9 kandidatūras - žinomus, autoritetingus mokslininkus, turinčius humanitarinių mokslų laipsnius, didelę darbo patirtį ir pripažinimą. Kartu pabrėžėme, kad ir toliau konstruktyviai bendradarbiausime, kad Centro vadovo kandidatūra būtų suderinta.

Mūsų pateiktos kandidatūros be svarstymo atmetos ir, pone Šleževičiau, Jūsų teikimu paskirtas V. Skuodis.

Tokių atsakingų pareigūnų elgesį vertiname kaip kvalifikuotą komunistinę klaidą, įstatymų nesilaikymą ir valdžios užurpavimą.

LDDP, deklaravusi tautos susitaikymo ir visuomenės sandoros idėjas, dabar, turėdama Seime daugumą, demonstruoja panieką susitarimams ir įstatymui.

Mūsų akcijoje "Kaliniai grįžta į kameras" nuo gruodžio 11 budėjo apie 1000 žmonių, akcijoje "Saugosime Centro patalpas ir KGB archyvus" nuo vasario 18 užimtose patalpose budėjo per 2000 ir aplankė minios žmonių.

Mes, politiniai kaliniai ir tremtiniai, dar ir dar kartą pareiškiame: turime besąlygišką teisę kontroliuoti KGB archyvų saugojimą, tvarkymą ir naudojimą, genocido ir rezistencijos tyrimą. Ši teisė patvirtinta krauju, kančia, ir mes ją ginsime.

Jei šis klausimas nebus teisingai išspręstas - mūsų adresas yra ir bus Vilnius, Gedimino pr. 40, KGB rūmai, 153 kambarys.

1994 balandžio 6

Lietuvos politinių kalinių ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos vardu pasirašo budintys štabe: **Mindaugas Sudnikas, Olga Sabastijauskienė, Antanas Kivilyus, Vytautas Jovaišis, Motiejus Juonys, Vincas Gediminskas, Algimantas Lelešius, Jonas Juodis-Černiauskas, Vytautas Sukarevičius, Adolfas Balukonis, Vytautas Pigaga, Adolfas Mikulėnas, Petras Ydas, Povilas Meidus, Alvyda Čaplikienė, Liudgarda Juodkienė, Jonas Algimantas Pilipauskas, Pranas Guiga, Vytautas Paulauskas, Marijonas Reinovičius, Birutė Jackuvienė, Aldona Sudnikienė, Simas Urba, Zuzana Vilkavickaitė, Milda Jusienė.**
(*"Lietuvos aidas"*, 1994 m. balandžio 8 d. Nr. 68)

m. Nuo karo nukentėjusiems šelpiti ir pastiprinti Lietuvos laisvės bylą buvo surinkta 700,000 dol.

Lietuvoje įsikūręs VLIKas savo veiklai turėjo finansų komisiją, o atsikūrus Vokietijoje, ši finansų komisija buvo pavadinta Tautos Fondu ir jos pirmininku buvo K. Bielinis. Lešos tada būdavo telkiamos iš Amerikos Lietuvių Tarybos, prancūzų valdžios ir iš lietuvių Vokietijoje.

VLIKui persikėlus į Ameriką, Tautos Fondas buvo remiamas ALTO ir Lietuvos išeivijos. Tautos Fondo pirmininku buvo prel. J. Balkūnas ir kiti. Metinis Tautos Fondo biudžetas buvo 40-60,000 dol. Kai ALTas pirmininkaujant

dr. K. Bobeliui, atsiskak VLIKą remti, buvo įsteigtas nepriklausomas Tautos Fondas, kurio iniciatoriai ir chartija pasirašę buvo: prel. J. Balkūnas, dr. Br. Nemickas, P. Minkūnas, A. Vakselis, J. Valaitis. Tada VLIKO valdybos pirmininku buvo dr. K. Valiūnas.

Nuo 1973 m. Tautos Fondas - Lithuanian National Foundation, Inc. - yra nepelno siekianti korporacija. Per 20 metų sukaupe netoli 6 milijonų iš JAV, Anglijos, Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos, P. Amerikos ir net Singapūro išeivijos lietuvių. Savo laiku Tautos Fondo informacijoje ir aukų rinkime darbavosi apie 160 žmonių (mukelta į 8 psl.)

Balandžio 23 d. naujai išrinkta Tautos Fondo taryba. Sėdi iš k.: P. Povilaitis, P. J. Nasvytis, J. Giedraitis, amb. A. Simutis, dr. L. Kriaučeliūnas, J. Valaitis, A. Vakselis. Stovi: A. Vedeckas, dr. R. Vaičiaitis, R. Razgaitienė, J. Vainius, V. Vėbraičaitis, A. Skaisgiris, J. Vytuvienė, dr. A. Lukoševičius, dr. M. Žukauskienė, V. Steponis. Liudo Tamošaičio nuotrauka

TAUTOS FONDO 20-AS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Tautos Fondas kas metai šaukia savo narių visuotinį suvažiavimą. Šiame toks suvažiavimas įvyko balandžio 23 d. Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Suvažiavimas prasidėjo mišiomis Fondo rėmėjų narių intencija prancūškų vienuolyno koplyčioje 9 val. Tuoj po mišių vyko registracija. Iš viso buvo atvažiavę 52 nariai, kurie turėjo 7730 balsų. Nariai atvyko iš Los Angeles, Chicago, Philadelphiaus ir kitų miestų.

Tautos Fondas turi 7000 asmenų adresų. Aukojusių daugiau kaip 100 dol. yra 2303 su 15,790 balsų, 142 organizacijos su 1430 balsų. Taigi iš viso yra 17,320 balsų.

Tautos Fondo statutą reikalauja: tam, kad susirinkimas būtų legalus, balsuotojų turi būti pusė ir plius vienas. Įvykdžius registraciją, susirinkimo tėti nebuvo galima, nes jis būtų buvęs nelegalus. Nuostatai reikalauja padaryti valandos pertrauką. Tada bet koku atveju susirinkimas bus legalus. Buvo pa-

daryta vienos valandos pertrauka.

Darbo sesija pradėjo tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis. Atsistojimu ir susikaupimo minute buvo pagerbti mirę nariai. Invokacija sukabėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Darbo prezidiumą sudarė: tarybos pirmininkas J. Giedraitis, valdybos pirmininkas Aleksandras Vakselis, valdybos nariai Jurgis Valaitis, Pijus J. Nasvytis, sekretoriavo Vida Penikienė.

Sudarytos mandatų ir balsų skaičiavimo, nominacijos ir nutarimų komisijos.

Sveikinimai

Žodžiu sveikino Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose A. Simutis, LB JAV Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu Viktoras Naudžius, dr. Leonas Kriaučeliūnas - Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardu.

Antanas Skaisgiris, Tautos Fondo atstovas Lietuvoje, vysk. P. Baltakiui įteikė Popiežiaus atsilanky-

mo Lietuvoje proga gražiai išleista spalvotą albumą.

Raštu gautus sveikinimus perskaitė dr. Marija Žukauskienė. Sveikintojai buvo: Lietuvos ambasadorius JAV-ose Alfonsas Eidintas iš Washingtono, Didžiosios Britanijos Tautos Fondo atstovas K. Tamošūnas, Alto pirmininkas Grožvydas Lazauskas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys, Lietuvos Vyčių pirmininkė Pranė Petkuvienė savo sveikinimą įteikė Daliai Bulvičiūtei, kuri perdavė dr. Marijai Žukauskienei.

Platų ir išsamų praeito Tautos Fondo suvažiavimo protokolą perskaitė sekretorė Vida Penikienė. Protokolas buvo priimtas.

Veiklos pranešimai

Veiklos pranešimus pradėjo Juozas Giedraitis, TF tarybos pirmininkas. Pranešime jis prisiminė Pirmojo didžiojo pasaulinio karo metu suorganizuotą Tautos Fondą, kuris veikė nuo 1914 m. iki 1924

Pavasarinė saulė išviliojo į Vilniaus gatves ne tik prekybininkus, bet ir pirkėjus.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

NE LIETUVIŲ SĄRAŠAS

Advokato S. Povilo Žumbakio komentaras, transliuoti Chicagoje balandžio 24 d. per Amerikos Lietuvių Radijo programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

- o -

Dieną prieš Hollywood Oscar premijų puotą, kurios metu dauguma galvojo, jog filmas apie Holocaust - "Schindler's List" laimės pagrindines premijas (taip ir įvyko), Washingtono liberalų dienraštis išspausdino ilgą straipsnį, pavadintą "Lithuania's List" (Lietuvos sąrašas).

Straipsnyje autorius rašo, kad naujai rastame archyve yra dokumentai, parodantys, kaip načiai organizavo žydų naikinimą Lietuvoje Antrojo Pasaulinio karo metu.

Straipsnio autorius John F. Crossland cituoja Simon Weisenthal

Center atstovą Izraelyje Efram Zuroff. Pastarasis kaltina Lietuvos vyriausybę ir ypač opozicijos vadą Vytautą Landsbergį, dėl nekooperavimo su nacių gaudytojais, stengiantis surasti nacių Lietuvoje. Pagal straipsnio autorių, Lietuva yra paskutinė vieta, kur Holocausto žudynių aplinkybės nebuvo išaiškintos, o jų dalyviai nubausti ("... the Lithuanian Holocaust - one of the last unresolved and unpunished chapters...").

J. Crossland straipsnį reagavo ne vienas lietuvis. "The Washington Post" patalpino du gan ilgus laiškus, kurių autoriai yra Lietuvos ambasadorius Washingtono Alfonso Eidintas ir buvęs OSI tarnautojas Saulius Sužiedėlis.

Deja, abiejų laiškų autoriai tik paviršutiniškai reaguoja į J. Cross-

land straipsnį ir visiškai neužsimena apie tendencingą "The Washington Post" straipsnio pavadinimą - "Lithuania's List". Tas pavadinimas apie redakcijos nusistatymą prieš lietuvius gal pasako daugiau, negu klaidinantis straipsnis.

Deja, savo laiške ambasadorius diplomatiškai nusileidžia provokaciniam kaltinimui ir neduoda objektyvaus atsakymo dėl neteisėto Vytauto Landsbergio kaltinimo. Ambasadorius bando įtikinti skaitytojus, kad Lietuvos valdžia ir Seimo viršūnės (kas liečia LDDP kontrolę) deda visas pastangas, kad būtų nacių kolaborantai būtų nubausti.

A. Eidintas sumaišo Simon Wiesenthal Centrą, esantį Los Angeles, CA, su Simon Weisenthal

istiegtą instituciją Austrijoje. S. Sužiedėlis tai iškelia ir pamini, kad Los Angeles Centro kaltinimai dažnai yra perdėti. Tas Centras daugelį metų kaltino lietuvius Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir Australijoje. Dalį medžiagos jis gaudavo iš Sovietų Sąjungos.

Dar svarbiau yra tai, jog ambasadorius nepateikia tikslų faktų, atspindinčių lietuvių dalyvavimo, kolaboruojant su naciais. Nepaminėta, jog Lietuva buvo okupuota, jog laisvoje Lietuvoje niekada nebuvo žydų žudynių. Tie, kurie prisidėjo prie žydų naikinimo, buvo labai maža tautos dalis - ne visa lietuvių tauta. Tokių išsigimėlių yra kiekviename krašte.

Gaila, kad ambasadorius nepaminėjo, jog žydai išgyveno **du Holocaustus** Lietuvoje: **sovietų ir nacių**. Taip pat nepaminėjo, kad Lietuva buvo naikinama **tris kartus: sovietų, nacių ir vėl sovietų**. Buvo naikinami visi žmonės, ne tik žydai. Ir ne tik naciai buvo tie naikintojai. Visose žudynėse dalyvavo tautos išgamos - tiek lietuvių, tiek ir kitų tautybių, bet jie neatstovavo visos lietuvių tautos ar kitų tautų.

Siekiant nuteisti visus tuos išdavikus, Lietuvoje yra išleistas Genocido įstatymas. Tik daug kam atrodo, kad A. Brazauskos valdžia net negalvoja persekioti žudžiusių lietuvių vardan "dėdės Juozo".

Gaila, bet Saulius Sužiedėlis, atskaidamas į tą tendencingą straipsnelį, stengėsi girti istorikų profesiją, teigdamas, jog istorikai tą informaciją jau turėjo prieš 30 metų, o jis, tarnaudamas OSI, ta medžiaga naudojosi.

Nors ir švelniai, bet S. Sužiedėlis bandė paneigti netikslus E. Zuroff kaltinimus V. Landsbergiui. Būtų buvę naudingiau, jeigu istorikas būtų iškęles fakta, kad ir paties J. Crossland straipsnyje yra parašyta, kas organizavo žydų žudynes

medalį. A. Sukovskis lietuvių proza į latvių kalbą verčia daugiau kaip 50 metų. Jis yra išvertęs per 30 Lietuvos rašytojų knygas.

– Vyriausybė patvirtino du labiausiai išsikišusius Baltijos jūros pakrantės taškus, kurie būtini nustatyti Lietuvos teritorines jūros ribas. Labiausiai išsikišęs taškas šiaurėje yra Palangoje, maždaug ties tiltu į jūrą, o pietuose - ties Lietuvos ir Kaliningrado srities siena, piečiausiam Lietuvos teritorijos krašte, Kuršių Nerijoje. Teritorinė jūros siena pagal Lietuvos valstybės sienos įstatymą yra nustatoma 12 jūrmųjų atstumu nuo kranto. Tarptautinės konvencijos reikalauja, kad jūros siena būtų labiausiai išsikišusi.

– Lietuvos Seimas priėmė rezoliuciją "dėl Vilniaus pilių istorinio nacionalinio parko steigimo". Vyriausybė įpareigojama iki gegužės 15 d. pateikti Vilniaus pilių istorinio nacionalinio parko valstybinio statuso projektą. Seimas taip pat pripažino, kad atstatytosios Žemutinės pilies rūmai yra tinkamiausia vieta Respublikos prezidento rezidencijai.

– Austrijos sostinėje Vienoje Valstybinė įmonė "Lietuvos geležinkeliai" numato atidaryti savo atstovybę. Tai pirmoji šios įmonės atstovybė Vakarų Europoje. Ji, pasak Susisiekimo ministerijos Geležinkelių departamento direktoriaus S. Labučio, padės užmegzti ryšius su Austrijos verslininkais, priims užsakymus krovininių pervežimui, padės integruotis į Vakarų Europos geležinkelių transporto sistemą. Tokia "Lietuvos geležinkelių" atstovybė jau veikia Lenkijoje.

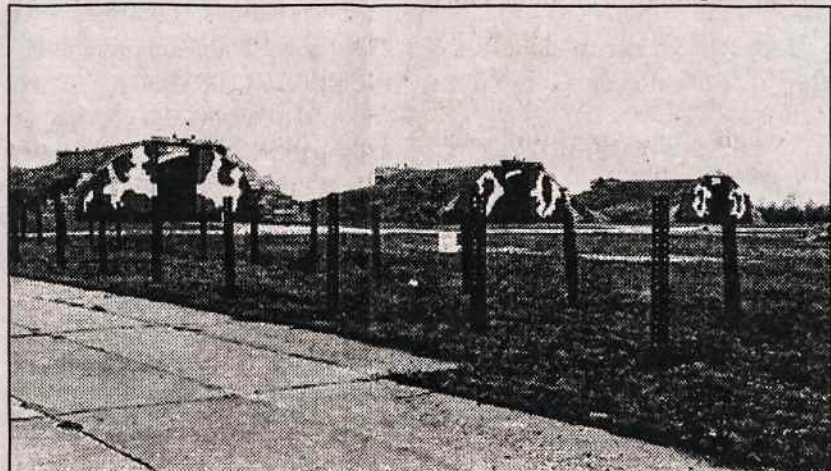
– Lietuvos delegacija Briuselyje, Belgijoje, dalyvavo antrame raunde derybų su Europos Sąjunga dėl laisvosios prekybos sutarties. Aptartas sutarties tekstas, numatomos prekybos ypatumai, muitinių ir kiti reikalai. Manoma, kad dar po kelių susitikimų sutartis gali būti pasirašyta.

– Alfonsui Sukovskiu, Latvijos piliečiui ir lietuvių literatūros vertėjui, prezidentas A. Brazauskas už nuopelnus Lietuvai, jos kultūrai, menui ir mokslui, įteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino pirmojo laipsnio

Sovietų okupacijos žiaurumą. Žmonės praranda pasitikėjimą PLB ir aplamai Lietuvių Bendruomenės vadovybe bei jos atsakingumu šiame reikale. Raginame šiuos mūsų rūpesčius iškelti ateinančiame susitikime su Kanados LB bei PLB atstovais ir mums pranešti apie priimtus nutarimus.

Su pagarba,
JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos valdyba;

Violeta Gedgaudienė,
pirmininkė

Tušti angarai Zoknių aerouoste, netoli Šiaulių.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Lietuvoje: ne lietuviai, o naciai!

J. Crossland pamini, kad žudynės buvo organizuojamos nuo pat Trečiojo Reicho viršūnių iki žudynių dalinio vado. Nacių aiškinimas, kad keliasdešimt vietinių - tai net nereiškia, kad lietuvių - vairavo sunkvežimius ir saugojo suimtuosius, o žudynėse dalyvavo apie 20 vietinių (nemini lietuvių). Toli gražu negalima apibendrinti, jog visi Lietuvos žmonės dalyvavo žydų Holocauste. Netiesa, kaip J. Crossland rašo, jog Lietuva yra paskutinis nenubaustas Holocausto atvejais.

Straipsnio ir laiškų autoriai nepamini, jog Sovietų Sąjunga nepripažino žydų Holocausto. Visoje Sąjungoje nebuvo nei vieno paminklo dėl žydų kančių - žinoma, nebuvo ir dėl kitų lietuvių kančių. Tik atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, buvo pradėta atstatyti žydų paminklus, prižiūrėti jų kapines. Kaip ir prieš karą, pradėjo gyvuoti žydų veikla. Tuos faktus paminėjo Izraelio diplomatai. Kodėl tie, kurie gynė KGB kolaboraciją vadinamų nacių gaudyme dabar turėtų

skųstis, kad jie visko negavo iš savo kolegų? Ne lietuviai, o KGB juos vedžiojo už nosies - o gal kai kurių nereikėjo ir vedžioti...

JAV Lietuvių Bendruomenė prašė S. Sužiedėlį parašyti Lietuvos istoriją Antrojo Pasaulinio karo metu. Kol kas neteko matyti to pilno leidinio. Tuo pačiu autorius galėtų parašyti savo atsiminimus apie OSI organizaciją, jos veiklos metodus, tuo prisidėdamas prie istorijos klaidų ištaisymo ir teisingumo. Gi autorius dirbo toje agentūroje, kai buvo vedama byla prieš K. Palčiauską ir eilę kitų, kai buvo naudojami "liudininkų" video filmai ir KGB paruošti vertimai teismuose. Po J. Demjanjuk bylos, išaiškėjus OSI valdininkų nedorybėms, Saulius galėtų atverti ne tik mūsų, bet ir teisingumo organų akis, pateikdamas faktus, kaip glaudžiai OSI bendradarbiavo su KGB ir kiek žalos yra padarę ta agentūra vardan "doro" tikslo.

Reikia manyti, kad ambasadorius A. Eidintas ir istorikas S. Sužiedėlis dar ne kartą pasireikš ateityje - tik truputį plačiau ir tiksliau.

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-9.30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA -
GAUSI PARODŲ SALĖ.

KVEČAS
JONAS
1933+1976

JAV LB Vakarų apygarda "Istorijos" reikalu kreipiasi į JAV LB Krašto valdybą

Gerbiamas P. Maciūnai,

Pasirodė taip laukiama "Lietuvos Kovų ir Kančių Istorija" ir sukėlė didelį nerimą lietuvių tarpe. Mes, JAV Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos valdybos nariai, atstovaudami čia gyvenančių lietuvių nuomonėms ir rūpesčiams, kreipiamės į Jus su sekančiais klausimais, pasiūlymais bei pageidavimais.

Nedelsiant reikalauti šio leidinio redaktorių ir leidėjų sustabdyti leidinio spausdinimą, platinimą ir ypač vertimą į kitas kalbas.

Nelaikyti šio leidinio pirmuoju tomu "Lietuvos Kovų ir Kančių Istorijos".

Sudaryti naują redakcinę komisiją iš šiam darbui kvalifikuotų asmenų pasiūlytų bei patvirtintų PLB ir Kraštų Bendruomenių. Į šį sąstatą turėtų įeiti Lietuvos ir išeivijos mokslininkai, istorikai, buvę tremtiniai, politiniai kaliniai. Šių asmenų sąstatas ir kvalifikacijos turėtų būti paskelbti spaudoje.

Nedelsiant užsaldyti tolimesnį lėšų telkimą bei dalinimą šiam tikslui, bei persvarstyti tolimesnį lėšų skirstymą. Kuo greičiau pateikti detaliją apyskaitą pajamų bei išlaidų susijusių su šiuo leidiniu.

Ištirti LB narių nuomones šio leidinio atžvilgiu ir informuoti LB apygardas apie Krašto valdybos nuomonę, poziciją ir tolimesnius planus.

Į mus kreipiasi susirūpinę ir užsūrūstinę mūsų apygardos nariai. Daug jų prarado savo artimuosius per išvežimus, Sibire, arba patys yra patyre

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —NEREIKIA KLAIDINTI IR
BE REIKALO POPIERIAUS GADINTI**Red. past.:** Straipsnis buvo atspausdintas balandžio 19 d. savaitraštyje "Tėviškės Žiburiai" Nr. 16.

Chicagoje leidžiamas "Lietuvos balsas" skyrelyje "Nuomonės ir pastabos" išspausdino Lietuvos Bažnyčios veiklą neteisingai atspindinčias p. Algirdo Gustaičio mintis, kurios verčia pamąstyti: kas tokius straipsnius rašo, kam jie reikalingi, kieno paskatinti, kokių tikslų siekia laikraštis ir pats autorius.

Pirmiausia iš stiliaus, skyrybos ir daromų elementariausių rašybos klaidų (nemisionauja, oškas) galima spręsti, kad tiek lietuvių kalba, tiek sparčiai riedantys Lietuvos Bažnyčios reikalai autoriui yra tolimi arba net visai nepažįstami. Jam pirmiausia užkliuvo "Lietuvos seminarijose kunigams dėstoma lenkų kalba".

Jei dabartinis inteligentas nemokės bent dviejų trijų užsienio kalbų, nebus geras specialistas. O ką tad kalbėti apie būsimąjį kunigą, kuriam reikės savo darbe susidurti ne tik su gimtąja kalba, bet ir kitakalbiais. Jų Lietuvoje visad buvo. Pakanka ir šiandien.

Ką moki, - ant pečių nenešioji. Tik labai gaila, kad mūsų seminarijai ar net kunigai nebegali nei artimiausių, nei tolimesnių kaimynų kalbomis naudotis literatūra, susikalbėti. O juk tiek dabar, tiek ir ateityje reikės dirbti ne tik pas

tračini, bet ir mokslinį darbą, kurį, ypač Bažnyčios istorijos ir kitų sričių darbų, neįmanoma rašyti be kelių kalbų. Mokėti lietuviui klierikui ir kunigui lenkų kalbą ne nuostolis, o didelis privalumas ir net būtinybė, nes tai vienas langas į kaimynų kultūrą, istoriją, buitį. Tai reikalinga šiandienos moksliniam, pastoraciniam ir kitokiam darbui.

Kažin kodėl p. A. Gustaitis, atrodo, pats būdamas pasaulietis, taip kategoriškai teigia, kad "Visi lietuvių kunigai, vienuoliai turėtų darbuotis Lietuvoje ar... Sibire... Gudijos, rusų... prūsų srityse". Lietuva turi savo Bažnyčios hierarchus, kuriems geriau matyti, kur savo darbininkus reikalingiausia pasiųsti. Antra, kai neturėdamas arba mažai turėdamas duoti kitiems, Dievas tam daugiau atlygina... Trečia, neretai Bažnyčia turi savų tikslų ir priežasčių, dėl kurių daro vieną ar kitą žingsnį, kuris tuo metu, iš šalies žiūrint, gali atrodyti netikslingas.

Ypač "Lietuvos balse" p. A. Gustaitis užsipuola, kodėl "Lietuviai kunigai siunčiami į svetimus kraštus, o svetimieji atvežami į Lietuvą". Toks priekaištas daugiau nei naivus. Negi Lietuva ir vėlei turi izoliuotis kaip 50 metų buvo dirbtinai atriboti, ypač kunigai, kuriems dabar net sunku susikalbėti su atvažiavusiais iš užsienio svečiais ar pasiskaityti kitomis kalbomis

spaudos. Dabar tiesiog būtina kvieisti užsieniečius, nes steigiamose katalikiškose gimnazijose, religiniuose centruose, netgi kuriose trūkė trūksta mokačių užsienio kalbas. Nėra kam tvarkyti korespondencijos, reguliuoti besiplečiančius tarptautinius ryšius, dirbti spaudos, televizijos darbą ir daug kitur.

Be užsieniečių pagalbos Lietuvoje tiesiog neįmanoma išsiversti. Priešingai, jų reikia daugiau. Ir, svarbiausia, reikia pačių lietuvių, kad jie, grįžę iš užsienio, išsilavinę, turį didelę vakarietišką patirtį, naujausias informacijos ir darbo įgūdžių, padėtų iš skurdo ir dvasinės, ekonominės negalios prisikelti Lietuvai. Izoliuoti Lietuvą nuo užsienio ir tuo labiau Bažnyčią, neįsileisti kitataučių, kad jie padėtų pastoruoti, mokyti, pasidalinę patirtimi - tai meškos paslauga, kurią gali siūlyti tik tai, kur Lietuvos nekenčia arba yra jos aršus priešas, pasmerkiąs tautą ilgam merdėjimui...

Visiškai neseniai (grįžau iš ten š. m. kovo viduryje) Lietuvoje būdamas, netgi po Juodkrantę, Klaipeidą, Palangą, Kretingą vaikščiodamas, nemačiau nė vieno afrikičio, neišgirdau nė iš vieno pasauliečio žemaičio ar pranciškono lūpu, kad jie ketintų kolonizuoti Lietuvą negrais ar bent kaip kitaip bent lašeliu pakenktų savo tautai. Reikia tik džiaugtis, kad tie tėvai

Zoknių aerouoste rastos užkastos vokiečių aviacinės mokomosios bombos.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

pranciškoni (ypač kun. Sigitas Jurčys, Alvydas Grabnickas, Astijus Kungys), sugeba pasikviesti svečių, kurie papasakoja apie kitas šalis, pasidalija savo patirtimi, menu, išmintimi, susitinka su moksleiviais, mokytojais.

Be reikalo "Lietuvos balse" išspausdinto tokio nemandagaus straipsnelio autorius siunčia darbštų ir pasiaukojantį kunigą H. Šulcą į Sibirą pas lietuvius. Jis tiek metų (nuo 1978) išbuvo Ruandoje, išmokęs vietinę ir prancūzų kalbas, staiga pames viską ir, jau pagyvenęs žmogus, nepasirengęs darbui tokiomis sąlygomis, važiuos į Sibirą. Indijoje T. D. Slapšys, išdirbęs misijose jau 48 metus, prašė: "Nevežkite mano kaulų Lietuvon. Tenai jiems bus šalta".

Be reikalo p. A. Gustaitis sielojasi dėl nesančios ir niekam negresiančios negrų kolonizacijos. Jei Lietuvai gresia kolonizacija, tai tik ne iš tos pusės, iš kurios be pagrindo pučia skaitytojams dūmus į akis minėtas korespondentas. Keista, kad laikraščio redaktorai neparašė apie kretingiškų ir kitų Tėvų pranciškonų gražią katechetinę, visuomeninę, organizacinę veiklą Lietuvoje su vaikais, jaunimu. Apie jų gražiai tvarkomą Kretingos kolegiją, draugystę su kitomis gimnazijomis, apie jų įsteigtus labdaros namus pačioje Kretingoje, kur kasdien maitinami nemokamai daugiau nei 200 neturtingų, nelaimingų ir vienišų žmonių. Kaip jie visi rūpinasi gyvenne veikla bažnyčiose, ypač švč. M. Marijos ir Dangujės ėmimo (Kauno Vytauto Didžiojo bažnyčios rektorius Saulius Bytautas) gyvenimo atnaujinimu, naujos bažnyčios statyba Niudoje (šios parapijos energingas ir komunikabilus klebonas kun. Ed. Atkočiūnas), kur ir kaip kituose žemaitijos miestuose pats savo kojomis vaikščiojau, todėl gerai mačiau, kaip žmonės pranciškonus gerbia, jų laukia.

Kaip papiečia domisi naujai iš Vokietijos Kretingos bažnyčiai atvežtais vargonais, kurie jau kovo mėn. turėjo būti sumontuoti ir per iškilmingą atidarymą surengtas per Juozapines koncertas. Visu stovybų ir kitų darbų visos Lietuvos Bažnyčios, taip pat ir Tėvai pranciškoni be užsienio pagalbos jokiū būdu neįstengs atlikti.

Jūs, užsienyje gyvenančių lietuvių, ir visų geros valios žmonių pagalba šiuo metu yra būtina. Todėl už kiekvieną paaukotą dolerį, vaistus ir kitokią pagalbą, už parodytą palankų mostą skurs

(nukelta į 4 psl.)

Arvis dar Marijos Žemė?

Nėr tokios vietos, kurią iš savo globos išskirtų Dievo ir visos žmorys Motina. Jei gausingos šeimos žemiškoji motina myli ne tik visus savo vaikus bendrai, bet pajėgia savo meilę bei atsidavimą paroyti ir kiekvienam jų skyriui, tai dar aiškiau pasireiškia Marijoje, kurią goba apgaubia visų laikotarpių žemės sūnus ir dukras. Marija myli ir Lietuvą, ne kartą parodžiusi mūsų Tėvynei ypatingą meilę ir sąvūžtarimu gelbėjusi nuo įvairių pavojų.

Nuo pat pirmųjų krikščionybės dienų Marija užima žymią vietą ikėjime, liturgijoje ir visam tikinčiųjų gyvenime. Lietuva, paskutinė žuopoje priėmusi krikščionybę, greitai prisirišo prie Marijos. Lietuvių nuširdus jos garbinimas šimtmečių eigoje taip išaugo, kad net keletas popiežių Lietuvą vadino Marijos Žeme.

Tuoj po Lietuvos krikto Vytautas Didysis pastatė 26 bažnyčias ir Marija buvo pasirinkta gėbėja net 14 iš jų. Moderniųjų laikų nepriklausomoje Lietuvoje 21% vsu bažnyčių turėjo Marijos vardus.

Lietuvių pamaldumas i Dievo Motiną neapsiribojo vien šaltų bažnytinių pastatų pvedimu jos garbei. Tikėjimo tiesos apie Mariją buvo sąmoningai išgyventos. Karšta lietuvių meilė Marijai išsiveržė ir gausiomis pamaldūno išraiškomis ir papročiais.

Sėkmadieniais daigelyje Lietuvos bažnyčių prieš pagrindines pamaldas būdavo giedamos valandos arba "gadzinkos" apie nekaltai pradėtą Dievo Motiną. Sėmadieniais po pamaldų būdavo giedamas septynių Marijos skausmūr džiaugsmų vainikėlis arba "karunka".

Gegužės mėnesio žiedai buvo skiriamai Nekalčiausiai Mergelei, puošiant jos atorius ar pveikslus gegužinėms pamaldoms. Tiek bažnyčiose bei koplyčiose, tiek tolimesnių vietovių seklyčiose lietuvių būriai rinkosi išreikti savo meilę Dievo Motinai. Nebuvo svetima tikinčiam lietuviui ir rožančiaus malda. Ne tik šiai maldai specialiai pašvestame spalio mėnesyje, be ir kitomis progomis lietuvių puoselėjo šią malda. Tai liudija ir gajios gyvojo rožančiaus brolijos.

Per gruodį ir sniegą skubėdavo lietuvi dar prieš aušrą i ankstyvas Rarotų nūjas, pašvestas Marijos garbei. Klimato sąlygos, nuotoliai, susisiekim priemonių nepatogumas nesudarė kliūčių pamaldiems lietuviams keliauti i gausias Marijos šventoves.

Lietuvių amžių tekmėje patyrė daugybę nelaimių, okupacijų, plėšimų, baudžiavų, epidemijų atvejais, savo vargą religiniame liaudies mene gretino i Kristaus ar Marijos skausmais. Prie kryžkelių ir palaukių Rūpintėlis Kristus, skausme parimęs, žvelgdavo i lietuvių tautos kelią. Panašie koplytėlėse būdavo vaizduojama Sopolingoji Dievo Motina, septyniis kalavijais pervėta širdimi, su Išganytojo kūnu ant kelių.

Lietuva Marijai buvo paaukota nekarta. Pirmu atveju Lietuvos paaukojimas Marijai įvyko Lvove. Tai įvykdė karalius Jonas Kazimieras 1656m. balandžio 1 d. Antru kartu Lietuva Marijai buvo paaukota Romje 1951 m. gegužės 13 d. Minint 25 metų sukaktį nuo Lietuvos bažnytines provincijos įsteigimo, lietuvių vyskupai kartu su Romos lietuviams iškilmingai paaukoko Lietuvą Nekalčiausiai Marijos širdžiai. Taspasiauokojimas vėliau buvo atnaujinamas daugelyje lietuvių parapijų.

Dabartiniu metu Lietuvai kenčiant visokeriopą pasimetimą, atrodo, kad žmogiškos priemonės nebepajėgia padėties pagerinti. Jei dar drįsime vadintis Marijos žemės vaikai, ar nesikreipsime i ją kiek nuširdžiau?

Kap būtų juoda
be gyvo tikėjimo

Bonės Kalvaitytės prisiminimai 3

Užsibrėžėm skaityti daug klasiškinės ir religinės literatūros; tvirčiau įsiginti i tikėjimo reikšmę žmogų gyvenime; ieškoti atsakymo kylančias abejones; išsiugdyti mėnybę, kad galėtume veikti plinką, kad apsaugotume mūsų tautos dorovines tradicijas ne neigiamų svetimųjų mums tapintensyviai brukamų. Laikmės buvo baisūs, siautė areštai vni po kitų. Suiminėjo ir mokyjus, ir mokinius, ir kaimo žmėlius.

Mes egalėjome įsivaizduoti, kad mūsų tarpe gali atsirasti Judų eja, jų buyo. Gal tik vienas kas, tačiau užteko ir to. MGBugebėjo skaldyti ir valdyti. Vnus gal viljojo grašiai, kitus - karjera, tretii, gelbėdami savęaili, pastūmėjo kitus i savo viei

Jčiau, kad ir mes esame tam pavojaus rate, bet visomis męgaitėmis pasitikėjau taip kaip pati savimi. Atrodė, kad lėti bolševikams žaloti jaunimo dšią ir sėdėti rankas sudėjus y šventvagystė. Todėl veikė-

me, kaip sugebėjome ir tikėjome, kad jeigu ir pakliūsime, tai dar ne taip greitai, ir dvasios srityje šį tą nuveiksime.

1947 metais baigiau gimnaziją. Paskutinį mūsų susirinkimą padarėme pas mano gimines miškelyje. Ten susitikome ir su mano pažįstamais partizanais: Alfonsu Knistautu — Ragūnu, Stanislovu Lisausku — Antanu ir Gedu (jo tikrosios pavardės neperiu minėti). Šie vyrai buvo labai taurūs, niekada nekilnojo stiklelių, rūpinosi ne tik savo, bet ir visų žmonių saugumu. Ir baisiai skaudu, kad jų tikslai dar ilgam liko neįgyvendinti, ir taip greitai juos priglaudė tėvynės žemelė. Jie žuvo, išskiriant Gedą, 1949 metų žiemą.

Tame susirinkime vadovavimą perėmė Marytė Jurevičaitė. Aš atsiveikinau ir likau Laukžemėje mokytojauti. Čia žmonės sutiko mane labai nuširdžiai, rodė didelį pasitikėjimą. Tačiau ir jiems ir man buvo labai sunku. Juk ir doru valstiečio širdyje saugumas sugebėjo pasėti pikta sėk-

lą. Vienam, kitam pakišo žemės gabalėlį, kad supjudytų broli prieš broli.

Tą rudenį buvo rinkimai (1947-ųjų metų). Neprisimenu, ką mes rinkome. Man teko dalyvauti, prieš savo valią, rinkiminėje komisijoje. Prieš rinkimus partizanai davė man iškljuoti atsišaukimus i tautą. Nežinau, ar atsišaukimai padarė įtakos, ar žmonės ir patys buvo sąmoningi, bet i rinkimus labai mažai teatėjo. O ir atėjusieji dažnai šnibždomis klausė mane, kas daryti? Ką aš begalėjau pasakyti, kai pati buvau sekama įtarių žvilgsniu.

I kaimus važinėjo ginkluoti sribai ir varinėjo i rinkimus, o sergantiems kafišojo balsadėžes. Žmonės slėpėsi. Neradę, patys sumesdavo reikiamą balsų skaičių. Rinkimuose dalyvavo daugiausia stambūs ūkininkai, norėdami išvengti trėmimų. Deja, tie balsavimai jiems nieko nepadėjo.

Balsuotojų sąrašai buvo dveji — vieni šimtaprocentiniai, kiti tų, kurie nebalsavo.

Dar truputį noriu užsiminti ir apie tuos, taip vadinamus "liaudies gynėjus", kurie įstojo karo metu. Ne visi jie suprato, ką daro. Daugelis norėjo išvengti fronto, negalvodami, kad jie bus įtraukti i broližudiškas kautynes. Vėliau kai kurie, turėdami gerą valią, ėmė dirbti tautos labui.

Žinoma, jie ir nuėjo su savo tauta i kalėjimus ir lagerius. Toks buvo laukžemiškas Juozas Lingys. Kiti gi pasidavė okupantų valiai ir tapo jų įrankiu prieš savuosius. Saugume dar teko išgirsti, kad vyrų kameroje sėdi už ryšį su partizanais ir Darbėnų milicininkas Jurgutis. Vardo jo nežinau.

Toks buvo mūsų tautos gyvenimas iki mano arešto. Paskui aš jame aštuonerius metus nedalyvavau.

Buvo nuostabiai ramus 1948-ųjų liepos 1 dienos vakaras. Aš, grįžusi su drauge iš gretimo kaimo sužinojau, kad po Laukžemę vaikšto rusų kareiviai ir neva ieško kažkokio pabėgusio kalinio. Buve ir pas mus užėję, reikalavę sesers paso. Mokyklos sargei pasakius, kad čia mokytojos sesuo, palikę ją ramybėje ir tuoj išėję.

Nors ir neįtariau, kad ieško mane, kažkoks liūdesio šešėlis apgaubė mane visą. Įėjau i kambarį ir atsistojau prie lango palaidėti besileidžiančios saulutės. Draugė išėjo i kitą kambarį, sesuo išėjo i tvartą.

Staiga atsiradė durys ir įėjo tie patys "kalinio ieškotojai". Jų buvo penki — keturi kareiviai ir vienas leitenantas. Paprašė mane paso. Pasižiūrėjo ir įsikišo i kišenę. Man širdis ėmė smarčiai plakti. Areštas. Stengiausi atrodyti rami. Kiek tai man pasi-

sekė — nežinau. Jie liepė man apsilviki šilčiau, nes naktį būsia šalta. Prašiau leisti palaukti, kol ateis sesuo. Norėjau atsiveikinti ir perduoti žiedą, kuris buvo mūsų mirusios mamytės prisiminimas. Laukti jie neleido. Padaviau žiedą draugei ir išėjau.

Vedė mane i Darbėnus. Nuo Laukšmės buvo 6 kilometrai kelio. Leitenantas ėjo su manim, du kareiviai priekyje, du užpakalyje. Leitenantas visą kelią klausinėjo mane, ar aš pažįstanti banditus, ar norinti sugrįžti namo, ar tikinti Dievą. Tie klausimai, matyt, buvo paprastas smalsumas, nieko bendra neturintis su mano byla.

Miestelio pradžioje pamačiau pažįstamą mokytoją. Ji labai liūdnai pasižiūrėjo i mane ir net sustojė. Aš nusišypsojau ir pamojau ranka, norėdama parodyti, kad čia nieko baisaus. Ir iš tikrųjų juk buvo daug baisnesnių. Vėliau kalėjime sutikau moterį, kurią atplėšė nuo mažamečių vaikų, kurie ir tėvo jau nebeturėjo. Jis buvo žuvęs nuo bolševikų. Aš gi dar buvau viena ir tuo pačiu daug laimingesnė.

Darbėnuose įvedė mane i daboklės kiemą, mano "angelai sargai" pasišalino. Tuoj atsirado saugumietiškos išvaizdos kapitonas ir įvedė mane i sribų būstinę. Ten buvo siaubingai nešvaru, gultai kaip kalinių, lentiniai.

Gulėjo jie apsikloję milinėmis ir jau buvo išmokę visus rusiškus keiksmažodžius. Čia išbuvau visą naktį, nesumerkusi akių. Įvairios mintys sukosi galvoje. Bandžiau atspėti, kas galėjo mane išduoti. Čia prisirinkau ir "gyvulėlių", kurie mane labai vargino, kol atsirado galimybė jais atsikratyti.

Rytojus dieną atvažiavo iš Kretingos tartytojas Balasovas. Žiaurios išvaizdos ir mėgstantis naudotis visu keiksmažodžių leksikonu. Tardymą pradėjo laikydamas rankoje skydelį su trišpalvė mūsų vėliava. Atidžiai stebėdamas mano veidą, ištare: "Tai darbas tų svolačių ateitininkų". Žiauriu tonu pareikalavo papasakoti viską apie šią organizaciją ir savo veiklą joje. Atsakiau jam, kad tokios organizacijos nežinau ir nieko nepasakosiu. Jis, stipriai nusikeikęs, pagrasiu, kad vaikščiosiu visą savo gyvenimą su grandinėmis ant kojų po Sibirą. Tuoj išvarė i kiemą. Ten stovėjo sunkvežimis, pilnas sargybos. Įsodino mane ir išvežė i namus. Čia jie rado mano draugę Rūta Daukšaitę, kuri irgi priklusė mūsų organizacijai. Aš labai nustebau, kodėl ji nepasišalino, kai mane areštavo. Ją, aišku, irgi areštavo. Kol saugumietčiai padarė kratą, aš keletą žodžių pasakiau seseriai.

(Bus daugiau)

NEREIKIA KLAIDINTI

(atkelta iš 3 psl.)

tančiai Lietuvai, visi tikintieji, ypač kunigai visiems kuo nuoširdžiausiai dėkoja ir nieko veltui nemėto, be reikalo neieškoja ir nebarsto. Jei gandas platina piktaivaliai, - reikia jais netikėti. Tikrai nevienkartinė pagalba galima padėti atsikelti Lietuvai ir ypatingai jos Bažnyčiai, kuri be paramos jokių didesnių darbų šiuometinėje sugriautoje šalyje neįstengtų atlikti. Todėl šitai žūliai tyčiotis iš skurstančios ir visai besigalynančios su vargais ir rūpėmis Lietuvos Bažnyčios, kaip padaryta "Lietuvos balse" ("Ar Kretingos pranciškonų spaustuvėje vietoje "Aidų" žurnalo numato pradėti spausdinti kultūros žurnalą Lietuvos negrams"? ir kiti netaktiški išpuoliai) tegalima būtų būti tikrai sovietmečiu, bet ne laisvame ir savo gimtajį kraštą gerbiančiame užsienio lietuvių spausdinamame

leidinyje! Už tokius įžaidimus reikėtų viešai atsiprašyti. Tai žemiau lietuvių ir visos tautos vardą.

Iš kur galėjo autorius surasti žinutę, kad du lietuviai kunigai žuve ar nužudyti Bosnijoje, (net tiksliai nepacituojama nėra net laikraščio ar žurnalo metrikos, datos, pavadinimo ir pan.). O gal tatau kokie keliaunininkai ir net visiškai ne iš Lietuvos, nes niekas tenai apie tuos lietuvius lig šiolei nežinojo. P. A. Gustaičio rašinys - pati klaidingusia informacija, kokią teko pasiskaityti Vakaruose, rašytas per pusmetį apie Lietuvos gyvenimą. Ji labai panaši ir tas, kurios prieš 10 ar daugiau metų rodydavosi tarybinėje spaudoje.

Gaila, kad p. Algirdo Gustaičio klaidingos žinios ir dar klaidingesni samprotavimai užėmė vietą laikraštyje. Veltui sugaištas laikas, sugadintas popierius ir suklaidinti tūkstančiai skaitytojų. Šitai rašyti apie

negaluojančią, sunkiai iš vargų besivaduojančią Lietuvą negalima. Tatau be jokios kaltės smogtas antausis tiems, kurie dėl užimtumo ir visokių rūpesčių negali duoti teisėto atkirčio, nes jie tiesiog nesusipėja atsikvėpti. Tikėkite, kad Lietuva pasikliauja kiekvieno lietuvių ir kiekviena kita kitų tautų žmonių gera valia ir nuoširdžia pastanga, parama Lietuvos Bažnyčiai ir visai šaliai.

Kun. K. J. Ambrasas, SJ

- o -

Red. prierašas. Šio straipsnio autorius visą sovietmetį išgyveno Lietuvoje. Atstaičius nepriklausomybę, jis kurį laiką darbavosi Vatikano radijo lietuvių skyriuje. Šiuo metu darbuojasi Kanados Montreale Aušros Vartų parapijoje. Neseniai grįžo iš Lietuvos, kur praleido porą mėnesių. Lenkų kalba kunigų seminarijose dėstoma tik tiems klierikams, kurie ruošiasi darbuotis Vilniaus krašte, kur lenkų kalba kunigui yra būtinybė. Jei nebus lietuvių kunigų, mokančių lenkų kalbą, atvyks lenkai kunigai, kurie į Vilniją veržiasi. Kun. H. Šulco vadovaujama ruandiečių grupė jau grįžo iš Lietuvos ir savo tėvyne, dar prieš didžiųjų žudynių, jau nusinešusių virš 100,000 gyvųjų, pradžia.

Jis tėra tik ligonis, sergantis vėžiu, skleroze, ar kokia kita liga. Gydytojai rūpinasi jo ligos simptomais. Panašiai dažnai elgiasi ligonio artimieji. Mūsų laikais žmonės yra linkę manyti, kad viską kaip nors galima išgydyti. Gydytojai tarytum pamiršo, kad jų pašaukimas yra ne tik nustatyti diagnozę ir skirti gydymą, bet ir palydėti nepagydomai sergantį pacientą iki mirties slenksčio.

Iš 9 tūkstančių pacientų, su kuriais daktarui Nulandui teko susidurti per 30 gydytojo praktikos metų, tik keli atsisakė tolesnio gydymo, suvokdami tokio gydymo beprasmybę. Tada pats daktaras

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Ladas Tulaba - NUO DUSIOS IKI TIBERIO, atsiminimai, I tomas. Parašyta Romoje 1993 m. Spausdino "Draugo" spaustuvė Chicagoje.

Šių prisiminimų autorius, aukšto rango dvasiškis, turi gerą atmintį, panaudoja Šv. Kazimiero kolegijos archyvus Romoje. Čia jis plačiai pavaizduoja savo jaunystę, mokslo metus, visuomeninę veiklą ir Šv. Kazimiero kolegijos įkūrimą Romoje. Panaudota daug medžiagos. Šis tomas turi 443 psl. Dar bus kiti du prisiminimų tomai. Laukiame ir jų, nes visa tai yra surišta su Lietuvos istorija, nepriklausomos Lietuvos gyvenimu, dvasiškios veikla, valstybės žlugimu.

TĖVYNĖS SARGAS, 1993 m. Nr. 4. Iki šiol žurnalas ėjo Amerikoje, ilgą laiką buvo spausdinamas pranciškonų spaustuvėje Brooklyne, paskui perkeltas į "Draugo" spaustuvę Chicagoje. Dabar perkeltas į Lietuvą. Žurnalą redaguoja Audronė Viktorija Škiudaitė. Numeris skiriamas Juozo Kairio, Lietuvos valstybės veikėjo atminimui.

Numeris turi 112 psl. Čia randame tokius straipsnius: Stasys Lušys, "VLIKO atsiradimas ir darbo pradžia"; Helgė Adolfsenas, "Re-

ligijos reikšmė permainingų laikotarpiu"; Vincas Lamanuskas, "Dorovinė asmenybės laisvė, atsakomybė ir mokykla"; dr. Alfonsas Vaišvila, "Tradiciniai liberalizmo mitai ir jų griūtis"; Vanda Rakauskaitė, "Kražiai gyvas vienybės ženklas"; Algimantas Katilius, "Vyskupas Justinas Staugaitis"; Jonas Voronevičius, "Pašaukimas - žurnalistika"; LKDP veiklos kronika, 1993 m.

VARPAS, - neperiodinis žurnalas, Nr. 28, 1993 m. (Redakcijoje gautas 1994. IV. 15), įsteigtas 1889 m. Leidžia Varpininkų Filiterių Draugija. Redaktorius - Antanas Kučys, administratorius - Grožvydas Lazauskas.

Šiame numeryje randame šiuos straipsnius: A. Kučys - "Ji mum viena"; prof. A. Vasiliauskas - "Valstybinio turto Lietuvoje privatizavimas"; R. Ozolas - "Politikos kairė ir dešinė šiandienos Lietuvoje"; prof. V. Daujotytė - "Bandymas surišti lietuvių poezijos gijas"; dr. K. Karvelis - "Nesibaigiančios žemės reformos Lietuvoje"; J. Daugėla - "Bolševizmo renesansas išlaisvintose šalyse"; Lietuvos Respublikos Konstitucija (tesinys); dr. Jonas Valaitis - Apie Lietuvos socialdemokratų; J. Daugėla - "Varpininkų

srovės politinės sąjaukos šiandieninėje Lietuvoje"; J. Šidlauskas - "Tautos atmintis ir tebegyva"; J. Daugėla - "Dr. Juozas Javainis gimtadienis"; "Vincas Kudirkas apie Kražių skerdyne"; dr. V. Kurtorga - "Senose Lietuvos židiniuose jauna liepsna: nepalime ju"; A. Kučys - "Dr. A. Jakš Lietuvos istorija 1918-1940"; AK. - Gyvenusi kitiems; A. K. - Ilio Augio "Metaforų smuikas"; K. - Atgaivintoji "Naujoji vilti"; V. Bildušas "Ūkininko praves konkurso literatams"; A. K. - Ar buvo klaida sukilti prieš paveėjus; A. Šidlauskas - "Daina subupasaulio lietuvių"; A. K. - "Detroit konferencija"; A. K. - "Atsteigtos Lietuvos demokratų partijos tapatybė"; J. Dg. - "Nutarimai, pasiūlymai reikalavimai"; Amerikos Lietuvių Tarybos rezoliucijos; J. Dg. - "Visos valdybos yra būtinos"; J. Daugėla - "Atnaujintas Ūkininkas"; V. Salinka - "Tegul gaudžia vėl Varpas"; V. Balkevičienė - "Mes - sudikavimai"; E. Rūkienė - "Varp" eldimui paremti aukojo.

Šis "Varpo" numeris pamągtas šiais eilėrašiais: A. Nyks-Niliūn (2), P. Oriantaitis, K. Grigaitytės, E. Augino, H. Naglio.

Numėis turi 207 puslapius. Vėšelyje idėtas dail. Broniaus Munno paveiklas - "Vilniaus bokšta", 1980 m., akrilika.

-- Lazdijose. Vytauto gatvės namas, paženklintas 11 nr., buvusių tremtinių ir politinių kalinių prisimenamas kaip KGB būstinė. Dabar ten atidarytas genocido aukų muziejus. Šia proga Lazdijų bažnyčioje buvo aukojamos mėsos. Po jų vidurinės mokyklos salėje susirinkę žmonės dar kartą prisiminė pokario metų žiaurumus, tremtį. Muziejuje eksponuojamos tremtinių ir partizanų kovojusių Lazdijų rajone, nuotraukos, kovų dokumentai. Šio muziejaus įkūrėja ir vadovė - Tremtinių ir politinių kalinių sąjungos Lazdijų skyriaus pirmininkė Jadvyga Sodienė.

Numirti paspėsi, bet nepabėgsi

"Kaip mes mirštame" - taip vadinas gydytojo, medicinos mokslų daktaro Shervin Nuland platus atgarsis sukėlus knyga, šiemet išleista Jungtinėse Amerikos Valstijose. Daktaras Nuland paliečia labiausiai nemėgstamą modernios visuomenės temą - mirtį. Kalbėdamas apie savo asmeninę, žmogišką ir profesinę patirtį, jis tuo pačiu aprašo ir vieną skaudžiausių šiuolaikinės kultūros apraiškų - bandymą užmiršti, kad žmogus natūraliai yra mirtingas ir, kad jokie medicinos pasiekimai to natūralaus mirtingumo nepanaikina. Kasdien miršta daugybė žmonių. Jie patys, jų šeimos nariai o ne retai ir juos prižiūrintys medikai reaguoja į mirtį tarytum į traukinio katastrofą. Ypač mirusiojo artimieji dažnai linkę manyti, kad sirgusįjį prižiūrėję ką nors ne taip padarė arba patys jaučiasi kaltais.

Iki šio šimtmečio pradžios mirtis buvo suprantama kaip neišvengiama žmogaus dalis, beveik kaip šeimos narys. Namų durys buvo daromos galvojant apie tai, kad iš namų reikės išnešti karštą. Svečių kambarys visada buvo projektuojamas taip, kad jame tilptų ir krikščynas ir į laidotuves susirinkiantys žmonės. Sena moteris ar senas vyras mirdavo savo šeimoje. Ir po mirties būdavo prisimenami jie patys, kas jie buvo, o ne nuo ko jie mirė. Viskas pasikeitė tada, kai mokslas pradėjo rasti būdus prailginti žmogaus gyvenimą. Dabar senelis atvežamas į modernų medicinos centrą, perrengiamas ligoninės rūbais ir - žmogus tarytum liaujasi egzistavęs: jo vietą užima jo liga. Nebesvarbu, ką šis žmogus dirbo, kuo buvo. Ligoninėje su juo elgiamasi taip, lyg jo ankstesnio gyvenimo ir nebūtų buvę.

Nuland nesuprato jų poelgio ir manė, kad jie yra keistuoliai.

Viena tokių pacientų buvo 92 metų senutė. Ji pateko į ligoninę su didžiule opa žarnyne. Daktaras Nuland pasiūlė jai operaciją, tačiau senutė tvirtino, kad ji gyveno pakankamai ilgai ir jos laikas jau atėjo. Daktaro įtikinėjama, ligonė nusileido - kaip ji pati sakė, vien todėl, kad pasitikėjo gydytoju. Operacija buvo sunki, ir ypatingo palengvėjimo neatnešė. Senoji pacientė po to pyko, kad gydytojas neleido jai ramiai numirti nuo ligos ir įkalbėjo operacijai. Vilčių pasveikti juk vis tiek nebuvo.

Daktaro Nuland tėvai ir visa šeima

buvo tikintys, bet jis pats save vadina agnostiku ir nesieja nieko tvirtinti apie Dievo buvimą. Tačiau rašydamas apie mirtį jis vis dėlto pastebė: "Kai žmogus miršta, jo kambarys ar ligoninės palata tampa koplyčia, į kurią reikia įeiti su derama pagarba". Parašyti knygą "Kaip mes mirštame" daktarą Nuland paskatino jo motinos ir brolio mirtys.

"Rašydamas šią knygą ir galvodamas apie tuos, kurie man buvo brangūs, aš kiek apsipratavau su mirtimi ir labiau ją pažinau, - rašo gydytojas Nuland, knygos "Kaip mes mirštame" autorius.

V. R.

NEW YORK Į RYGA

\$
nuo
279

Kelionė į vieną pusę, perkant bilietą į abi puses

Taupios Kelionės į Pabaltijį

TAUPLYKITE LAIKA... tiesioginė kelionė iš New Yorko Kennedy aerodromo iki Rygos (Latvija). American Trans Air yra greičiausias kelias į Pabaltijį!

TAUPLYKITE PINIGUS... palyginkit ir sutalpysit keliaudami su American Trans Air. Jums geriausias aptarnavimas ir prieinamiausia kaina!

KAINA Į VIENĄ PUSĘ IŠ ŠIŲ MIESTŲ:
(Persėdimas VIA New Yorko J.F.K.)

Atlanta nuo	\$411	Detroit nuo	\$344	Philadelphia nuo	\$324
Boston nuo	\$279	Los Angeles nuo	\$397	Pittsburg nuo	\$329
Cleveland nuo	\$370	Miami nuo	\$419	Seattle nuo	\$399
Chicago nuo	\$434	Minneapolis nuo	\$329	San Francisco nuo	\$397

Ar Jūs skrendat biznio reikalais, ar pasimatyti su giminėmis. Jūs norit ten nukeliauti kuo greičiau. Nereikia persėsti į kitą lėktuvą, nereikia be reikalo išleisti dar daugiau pinigų. ATA's tiesioginis skrydis iš New Yorko į Pabaltijį yra patogus, ekonomiškas, ir labai paprastas. Juk Jūs visada to ir norėjote.

Dėl pigiausių kelionės į Pabaltijį skambinkit Jūsų kelionių agentui arba ATA:

800-382-5892

ATA
American Trans Air

Šios kainos yra nesezoninės kelionės kainos. Kai prasidės kelionės sezonas "Off-peak" jos bus žymiai brangesnės. Bilietus reikia užsakyti bent 21 dieną prieš skrydį. Valdžiai mokėsimai \$32.95 bus pridėti prie kelionės bilietų kai už juos mokėsite. Šios ATA's skrydžių New York-Ryga sąlygos galioja nuo 5/7/94 iki 10/31/94.

LOS ANGELES, CA

Kun. Saulius Filipavičius, svečias iš Lietuvos, patraukliai vadovavo metinėms priešvėlykinėms rekolekcijoms. Parapiečiai gausiai lankė ir rekolekcijas, ir Šv. Velykų pamaldas. Parapijai Velykų rinkliavoj suaukota \$18,391.

Gegužinės pamaldos Marijos garbei Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje vyksta kiekvieną dieną: darbo dienomis - po 7 val. mišiu, o sekmadieniais - tuoj po sumos.

Lietuvos Dukterų rengiama gegužinė įvyks gegužės 15 d., sekmadienį, 12 val. dienos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

"Spindulio", jaunimo dainų ir tautinių šokių ansamblio, metinė šventė įvyks birželio 5 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos patalpose.

Birželio trėmimų minėjimas vyks birželio 12 d., 12:30 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos didžiojoje salėje.

Abiturientų išleistuvės įvyks birželio 18 d., šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

L.Ž.K.

Clevelande suaktyvėjo gyvenimas

Clevelande lankėsi Vytautas Landsbergis, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pagrindinis veikėjas. Jis kovo 16-17 dienomis susitiko su vietos lietuviais, kalbėjo prestižiniame amerikiečių miesto klube, lankėsi pas Clevelando dieceizijos vyskupą ir susitiko su žydų bendruomenės veikėjais. Tai buvo trumpoka, bet iškilė ir turinčia Lietuvos laisvę paskelbusio ir jos vardą po platu pasauli išgarsinusio patrioto viešnagė.

Po ilgos ir šaltos žiemos Clevelande pramogų sezoną vykusiai pradėjo jaunosios kartos vadovaujama skautai, kovo 20 d. surengė vertingais skautų rankdarbiais turtingą tradicinę Kaziuko mugę, kurią aplankė didelis lietuvių būrys. Mišiu aukas kun. Gediminui Kijauskui įteikė jauniausi skautijos nariai. Didžioji salė žavėjo tvarkinga ir skoninga išvaizda, patraukliai išdėstytais rankdarbiais, o valgykloje svečiams užkandžiaujaunt, skautės ir skautai palaikė tvarką ir švarą. Beveik profesionaliai pagaminti rankdarbiai, pietūs ir kepiniai buvo paldavinėjami palyginti žemomis kainomis, bet tūntai yra patenkinti pajamomis, kurios yra pagrindinis jų veiklos šaltinis.

Darbusius ir be didelės reklamos dirbęs Clevelando BALFO skyrius balandžio 15 d. vakare Clevelando Lietuvių Namuose turėjo metinį susirinkimą, kuriam pirmininkavo Aurelija Balašaitienė ir sekreto-

riavo Stefanija Stasiene. Susirinkimas praėjo sklandžiai ir tvarkingai. Pereito susirinkimo protokolas, išdininco pranešimas ir revizijos komisijos aktas buvo priimti be pataisų, veiklą įvertinant plojimai.

Ilgus metus puikiai dirbusi valdyba ir revizijos komisija buvo perrinktos naujai kadencijai. Valdybą sudaro: pirm. Vincas Apanius, ižd. Balys Steponis, Genovaitė Auksuolienė, Irena Johansonienė, Kazė Vaičiūnienė, Dana Čipkienė ir Ona Šilėnienė. Šiuo metu skyrius yra paskelbęs drabužių ir avalynės vaju, dovanas įteikiant sekmadieniais po mišiu Dievo Motinos parapijoje. Pereitu metų bėgyje į Lietuvą išsiuntė 61 labdaros siuntinį ir per Lietuvą lankiusią Daną Čipkienę įteikė Lietuvos našlaičių valgyklos \$4,000.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, išėvijios lietuvių sales ir scenas užplūdo Lietuvos dainos ir muzikos vienietų banga. Vieni jų buvo aukšto lygio, kaip Vilniaus ansamblis "Ratilio" ar Panevėžio "Ekranas", bet kai kurie atvyko tik pasi-pingauti, pasirodydami labai mėgėjiškai. Vienas žurnalistas spaudoje aštrokai pasakė, kad "Floridos pensininkai geriau už juos dainuoja". To išdavoje atsirado savotiška apatija, išėvijios menininkams nelikus vietos nei scenoje, nei renginių kalendoriuje.

Atrodo, kad ir vėl atsigauna

1994 m. kovo 26 d. Lietuvių Fondo narių suvažiavime mirusių narių pagerbimo metu išklauso 102 iškeliavusių amžinybėn išvardinimą, iš k.: dr. J. Valaitis, dr. J. Kaunas, R. Juškienė, dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis (LF Tarybos nariai) ir JAV LB Kultūros tarybos pirm. L. Šileikytė-Hood.

mūsų meno vienietai. Džiugu pranešti, kad š. m. balandžio 17 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje gausi publika su dideliu malonumu išklause religinį koncertą "Iš Tavo rankų". Programą atliko jungtinis choras, sudarytas iš Toronto "Volungės" ir Dievo Motinos parapijos chorų. Jiems vadovauja talentingos dirigentės - muzikės Rita Čyvaitė-Kliorienė ir Dalia Skrinkaitė-Viskontienė. Fortepijonu akomponavo ir savo giesmės dirigavo Kanados lietuvių kompozitorius Jonas Govėdas.

Choras padarė puikų išpūdį ne vien savo elegantiška apranga, vy-

rus ir moteris apregus vienodos spalvos juodai baltais drabužiais, bet ir žavėjo originalia į salę žengimo forma. Publika nematė išrikiuoto choro scenoje, atitraukus uždangą, bei ji plojimai pasitiko žygiuojantį salės viduriu su "Sur-rexit Dominus vere" giesme, kuriai pritarė skrabalus primenantys varpeliai.

Danutės Belzinskienės dekoruota scena su Rūpintojėliu žydro dangaus fone klausytojus vykusiai paruošė religinei koncerto temai. Didžiąją repertuaro dalį sudarė pasaulinių klasikų kompozicijos ir dvi Jono Govėdo sukurtos lietuviškos dainos. Pirmos koncerto dalies pabaigoje sugiedojo Jono Govėdo (... dėkoju Tau...) "Už Lietuvą Tėvynę motina", susijaudi-

nusi publika ilgai nenustojo ploujusi.

Repertuarą pajavairino solistė Anita Pakalniškytė-Puodžiuonienė, solistai Jonas Vaškas ir Jonas Muliolis, smuikininkė Rūta Melkienė. Ypatingai didingai nuskambėjo Schubert Mišios G-dur. Sugiedojo Handelio "Aleliuja", publika sukėlė triukšmingas ovacijas ir ilgai plojo, chorui iš scenos traukiantis, su "Christus vincit" giesme.

Tai buvo labai pakili meno šventė, įrodžiusi, kad išėvijios menininkai ne tik gyvi, bet turi jaunų jėgų, kurios duoda vilčių šviesiai išėvijios ateičiai.

Aurelija M. Balašaitienė

PUTNAM, CT

Nauja Alkos išlaikymo fondo valdyba

1988 m. isteigtas Alkos išlaikymo fondas, kurio tikslas sutelkti pakankamą kapitalą, kad kapitalo pelnas išlaikytu, ar bent veiksmingai padėtų išlaikyti Alką - Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą Putname. Fondo nariu tampama įmokėjęs fondan bent \$100 (mokėti galima ir dalimis). Ligi šiol fondan įstojo 57 nariai ir yra keli rėmėjai. 10 narių jau yra iškeliavę amžinybėn: dr. Antanas Matukas, Stasys Miknius, kun. Antanas Račkuskas, Stasys Santvaras, dr. Antanas Škėrys, Viktoras Vizgirda, kun. Viktoras Dabušis, kun. Antanas Grigaitis, kun. Alfonsas Petraitis ir Juozas Vaičiūrgis.

Korespondenciniu būdu praves-ti narių į fondo tarybą rinkimai, išrinkta nauja 7 narių taryba. Tarybos narių posėdyje balandžio 9 d. prisiminti ir pagerbti mirusieji fondo nariai, išrinkta tarybos valdyba ir fondo valdyba. Tarybos valdybą išrinkti: dr. Jurgis Gimbutas - pirm., kun. Rapolas Krasauskas - vicepirm. ir Algis Simonaitis - sek., o fondo valdyba sudaryta iš: dr. Česlovo Masaičio - pirm., dr. Juozo Kriaučiūno - sek. ir Juozo Rygelio - ižd. Septintasis tarybos narys yra dr. Alfonsas Stankaitis.

Alkai parama būtina, nes net be nuolatinių išlaikymo išlaidų, atsitinka staigių ir nenumatytų, pvz.:

praejusią vasarą uždėtas naujas status stogas ant senojo pastato, kurio plokščias stogas, 31 metų senumo, buvo sukiužęs ir nepataisomas. Dabar rasta, kad vienas šildymo alyvos tankas, esąs žemėje, prakiuręs. Reikia jį išimti, užterštą žemę pašalinti ir pastatyti naują tanką virš žemės paviršiaus. Tuo pačiu reikia pertvarkyti visą Alkos pastatų šildymo sistemą.

Lietuviai, ypač kurie rūpinasi lietuvių kultūros kėlimu ir kultūros pasireikimu medžiagos apsauga bei išlaikymu, kviečiami remti Alką. Tai galima daryti, remiant Alką tiesioginiai (ji turi savo išdą) ar per Alkos Išlaikymo Fondą, įstojant į fondą nariu. Jų abiejų adresas: Alka, P. O. Box 608 - 37 Mary Crest Drive, Putnam, CT 06260. **Juozas Kriaučiūnas**

Aplink pasaulį

□ Latvijos parlamentas balandžio 28 d. (balsuodamas 47 - už, 17 - prieš, 17 - susilaikė) suspendavo penkių parlamentu narių, tame tarpe ir Latvijos užsienio reikalų ministro, pareigų ėjimą, itariant juos kolaboravus su buvusia sovietų KGB. Užsienio reikalų ministras Georgs Andrejevs tą dieną atostogavo New Yorke, todėl negalėjo iškartu komentuoti Latvijos seimo nutarimo. Tačiau kiti du parlamentarai, Edvins Inekes ir Roberts Milbergs, kalbėjo parlamento sesijoje ir neigė bendradarbiavę su sovietų KGB. Parlamentas balsavo po to, kai Latvijos generalinis prokuro-

tienė ir vicepirm. M. Petrikas.

Nesant lietuvių kunigo, dideliu įvykiu buvo išėvijios vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, kovo 1- d. priešvėlykinis apsilankymas. Tai jau trečias kartas, kai vyskupas aplanko šios vietovės lietuvius.

Atneiant karštai vasarai, liepos ir rugpjūčio mėnesiais Daytona Beach visuomeninė veikla prityli, bet rugsėjo mėn. vėl atgyja. Tikimės, kad gyvuosime dar daug metų.

Alg.Š.

ras Janis Skrastins pareiškė, kad KGB archyvuose buvo rasti įrodymai, jog užsienio reikalų ministras ir kiti keturi parlamento nariai kooperavo su KGB prieš Latvijai atgaunant nepriklausomybę 1991 m.

□ JAV lėktuvo pilotas, vykdydamas NATO misiją Bosnijoje, žuvo po to, kai jo lėktuvas sudužo, vos pakilęs nuo lėktuvnešio Adrijos jūroje. Piloto kūnas buvo surastas. Incidentas tiriamas, lakūno pavarde neskelbiama.

□ Po savaitėmis besitęsusių politinių ginčų Rusijos prezidentui Boris Jelcin balandžio 28 d. pavyko sukviesti daug savo politinių oponentų į Kremliu tam, kad būtų pasirašytos politinės paliaubos. "Mes turime skirtingas nuomones, skirtingas pažiūras ir tai, kokios Rusijos mums reikia. Bet vienas, svarbiausias tikslas, mus vienija - pilietinės taikos Rusijoje siekis" - pasakė Jelcin. Paliaubas pasirašė ir Vladimir Žirinovskij, tačiau Rusijos komunistų partijos lyderis Genadij Žuganov, nors ir apsilankė Kremliuje, tačiau paliaubų sutarties

nepasirašė. Sutarties nepasirašė ir vieni iš aršiasių Jelcin priešų - buvęs vice prezidentas Aleksandr Rutckoj ir Ruslan Chasbulatov.

□ Ukrainos politinė krizė balandžio 28 d. pagilėjo, po to, kai Ukrainos prezidentas Leonid Kravčik pagrasino nusizengti konstitucijai ir atidėti prezidento rinkimus. Pagal konstituciją, prezidentas neturi teisės pakeisti parlamentą sprendimo apie rinkimų datą. Tačiau Kravčik pasakė, kad rinkimai turi būti atidėti iki tol, kol parlamentai pataisys konstituciją, apibrėždami prezidento galias. Prezidento rinkimai turėjo įvykti birželio 26 d. Kravčik nori atidėti rinkimus tam, kad išvengtų pralaimėjimo. Nors Kravčik ir pasakė, kad jis nekandidatuos prezidento rinkimuose, jeigu jų data nebus atidėta, tačiau savo rėmėjams jis leido jį kelti kandidatū antram terminui.

□ Kazachstano slaptoji tarnyba balandžio 27 d. pareiškė, kad ji nesufalsifikavo dokumentų įrodančių, jog Rusijos liberalų demokratų partijos lyderis Vladimir Žirinovskij turėjo žydišką pavardę iki jam sukako 18 metų. Žirinovskij, turėjęs pavardę Edelstein, ją pakeitė 1964 m. birželio mėn. Kazachstano buvusi KGB bei Nacionalinio saugumo komitetas, ištyręs dokumentus, pareiškė, kad jie nesuklas-toti.

-- **Kanados Lietuvių Fondo** metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 14 d., šeštadienį, 10 val. ryto Toronto Lietuvių Namuose, DLK Gedimino menėje. Bus renkama nauja taryba.

-- **Fort Myers, FL**, Lietuvos Laisvės Forumo surengtame Vasario 16-osios minėjime buvo renkamos aukos lietuviškiems reiklams. Per kasininkę Ireną Lukauskienę \$25 atsiūsta "Darbininkui" stiprinti. Ačiū už lietuviškos spaudos talkos įvertinimą.

-- **Toronto tautinių šokių grupė "Atžalynas"** rengia tradicinę pavasario popietę gegužės 15 d., sekmadienį, 1 val. popiet Lietuvių Namuose. Programoje dalyvaus ir Hamiltono "Gyvataras".

-- **Prano Dovydaičio** fondą isteigė Lietuvos ateitininkų federacija. Fondas skiria stipendijas Lietuvos universitetuose studijuojantiems studentams, reikalingiems finansinės paramos. Šį semestrą stipendijos suteiktos pusšimčiui studentų. Fondui lėšas aukoja Lietuvoje ir užsienyje gyveną sen-draugiai ateitininkai.

-- **Tauragės "Santakos"** muziejuje galima susipažinti su Kazio Daugėlos, žinomo dar iš prieškarinio laiko, o dabar gyvenančio Bedford, NH, JAV, fotografijų paroda. Fotografijose - tarpukario Lietuvos statybos, žemėtvarkos, melioracijos darbai. Kita parodos dalis, pavadinta "Statybos Amerikoje", supažindina su šiuolaikinio miesto inžinierija.

-- **Los Angeles Dramos Sam-būris** gegužės 21 ir 22 dienomis Chicagos Jaunimo Centre vaidins Alg. Landsbergio pjesę "Vėjas gluosniuose". Režisuoja Alg. Žemaitaitis. Spektaklius rengia "Margutis".

-- **Lietuvių Fronto Bičiulių** studijų ir poilsio savaitė šiemet prasidės rugpjūčio 24 d. Dainavoje.

-- **Lietuvių Tautinių Šokių** Instituto naujonių valdybą išrinkti: Dalia Dzikienė, Juozas Karmūza, Rūta Mickūnienė, Juozas Karasiejus ir Rasa Poskočmienė. Revizijos komisijon išrinkti: Audra Lintakienė, Giedrė Milašienė ir Stasys Milašius. Iš 49 Instituto narių balsavo 43.

-- **Šiluvos lietuvių parapija** Londone, Kanadoje, rugsėjo 11 d. minės savo veiklos 35 metų sukaktį. Ta proga jaunimui bus suteiktas sutvirtinimo sakramentas. Parapijai šiuo metu vadovauja kun. Kazimieras Kaknevičius.

-- **Aprėiskimo lietuvių parapija** Brooklyn, NY, rugsėjo 18 d. švenčia veiklos 80 metų, o jos klebonas kun. Vytautas Palubinskas kunigystės 40 metų sukaktis.

-- **Prisikėlimo lietuvių parapija**, Toronto, Ont., Kanadoje, kovo mėnesį vykdžiusi rinkliavą Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai, šiam tikslui iš viso surinko \$6,301. Šiai parapijai vadovauja lietuviai pranciškonai.

-- **Istorikas dr. Juozas Jakštas** testamentu paliko savo biblioteką Kent, OH, valstybiniame universitetui. Philadelphijoje gyvenanti duktė Lucy Cox to universiteto bibliotekoje isteigė Juozo Jakšto fondą, kurio lėšos bus naudojamos naujų lietuviškų knygų įsigijimui. Jei kas norėtų prisidėti, gali paskirti auką, siųsdamas adresu: Kent State University Libraries, Juozas Jakštas Fund, P. O. Box 5190, Kent, OH 44242.

DAYTONA BEACH, FL

Šioje Atlanto pajūrio vietovėje metų pradžia buvo pažymėta tradiciniais apylinkės lietuvių renginiais. Kaip ir visada, juos planavo ir ruošė jau keliolika metų gyvuojantis Daytona Beach Lietuvių Klubas. Sausio 2 d. buvo bendri Naujųjų Metų pietūs, sausio 9 d. metinis klubo susirinkimas, sausio 23 d. dalyvavimas vidurio Europos tautų "Freedom Day" minėjime, vasario 10 d. nepriklausomybės šventė, kovo 13 d. atgautos nepriklausomybės minėjimas, balandžio 10 d. St. Petersburgo okteto koncertas.

Metiniam klubo susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba. Po dviejų metų pertraukos pirmininku vėl tapo visuomenininkas ir žurnalistas Jonas Daugėla. Valdybos nariai (ne pareigū, bet alfabetine tvarka): Alfonsas Bacevičius, Ona Daržinskienė, Ona Lanienė, Aniceta Mažeikienė, Danutė Šilbajorienė ir Algirdas Šilbajoris. Revizijos komisija: Nerimantas Karaša, Juozas Sodaitis ir Kostas Žolynas. Pažymėtina ir pereita valdyba, kuriai vadovavo Gediminas Lapėnas. Kai kurie nariai buvo perrinkti į naują valdybą, o nekandidatavo Algima Dautartienė, Stasys Daržinskis, Flora Dippel ir Joana Grybauskienė.

Vasario 16-osios šventėje kalbėtoju buvo Jonas Daugėla, kovo 11 minėjime - dr. Sigita Ramanauskienė. Kiekviena proga bažnyčioje per pamaldas ir minėjimų programose dalyvavo "Sietyno" choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Jo kantrybės ir pasišventimo dėka Daytona Beach vietovėje skamba lietuviškos giesmės ir dainos jau dešimt su viršum metų.

Balandžio 10 d. scenoje skambėjo svečių iš St. Petersburgo - vyrų okteto dainos. Vadovauja Regina Dikienė. Visada malonu išgirsti ir kitus dainos vienetus, o St. Petersburgo vyrų balsinga grupė klausytojų tikrai neapvyllė. Šalia okteto pasirodė ir "Žibinto" vaidintojų grupė su vieno veiksmo komedija, režisuota A. Ulbino.

Daytona Beach apylinkė veikia ir Tautininkų sąjungos skyrius, kuriam vadovauja Vytautas Abraitis. Pagal nusistovėjusią tradiciją skyriaus valdyba rugsėjo mėnesį rengia Tautos Šventės minėjimą.

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkė taip pat tęsia savo veiklą. Sausio 29 d. buvo suruoštas Lietuvos Konservatorių partijos atstovo dr. J. Galdiko pranešimas, o vasario 27 d. apylinkės susirinkime buvo parodyta Šv. Tėvo Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje vaizdinė juosta. Tą dieną buvo praves-ti ir valdybos rinkimai. Pereitais metais valdybai pradžioje vadovavo Juozas Paliulis, o vėliau dr. Sigita Ramanauskienė. Šiemet nauja pirmininke išrinkta dr. Birutė Preikštienė. Kiti valdybos nariai: Rita Bagdonienė, Pranas Damijonaitis, Joana Grybauskienė, Mindaugas Petrikas, Sigita Ramanauskienė ir Algirdas Šilbajoris. Revizijos komisija: Vanda Bagdonienė, Jurgis Janušaitis ir Edvardas Senkus. Apylinkės valdyba posėdžiuose svarstė kaip pajavairinti Daytona Beach lietuvių gyvenimą.

I XIV JAV LB Tarybą iš Daytona Beach apylinkės kandidatavo V. Bagdonienė ir S. Ramanauskienė. Palm Beach balandžio 23 d. įvykusiame LB apygardos suvažiavime apylinkei atstovavo pirm. B. Preikš-

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

- žemos patarnavimų kainos.
- greitas, paslaugus servisas.
- garantuotas siuntinių saugumas.
- labdaros siuntinių persiuntimas.

NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūlomas siuntinių paėmimas iš namų!!!

JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, į JUMS patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siuntinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365 dienas į metus!

SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefono numeriu:

1 - 800 - 775 - 7363

arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje telefonu:

1 - 914 - 258 - 5133

MAY PICK-UP SCHEDULE

5/10 TUES	PUTNAM, CT	10-11 AM
5/11 WED	NEWARK, NJ	10-11 AM
5/14 SAT	BROOKLYN, NY	12-2 PM (Kult. Žid.)
5/17 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12 AM
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	5-7 PM
5/18 WED	KEARNY, NJ	10-11 AM
	PATERSON, NJ	1-2 PM
5/19 THURS	PHILADELPHIA, PA	9-11 AM
	BALTIMORE, MD	4-6 PM
5/24 TUES	PUTNAM, CT	10-11 AM
5/25 WED	NEWARK, NJ	10-11 AM
5/28 SAT	BROOKLYN, NY	12-2 PM (Kult. Žid.)
5/31 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12 AM
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	5-7 PM

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

SPECIALI KAINA Į VILNIŲ

Nuo GEGUŽĖS 1 - 15 d.

- ☐ CHICAGO, DETROIT ir CLEVELAND į abi puses \$800.00 plus mokesčiai
 - ☐ NEW YORK į abi puses \$625.00 plus mokesčiai
- Bilietai galioja iki 6 mėn., nuo gegužės 1-15 d. išskrendant.

Dėl informacijos prašom kreiptis į:

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Tel.: 617 965-8080, Fax 617 332-7781

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!
Tuo prisidėsite prie lietuvių palaikymo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

Geriausios kelionės į Pabaltijį
LIETUVA '94

Skambinkit mums dėl kelionių sutvarkymo!

Pigiausios kainos per Finnair,
Lufthansa ir SAS
Turistinė ir Biznio klasė
- Viešbučiai -

BALTIJOS KRAŠTAI

Prašykite mūsų naujos brošiūros apie
Skandinaviją ir kitus Pabaltijo kraštus.

1 - 800 - 451 - 9511

UNIONTOURS

Isteigta 1931

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel: 212 - 683 - 9500

Fax: 212 - 683 - 9511

ATGIMUSIOS
LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti
gražiausių Lietuvos estradinių
dainų, jei įsigysite
trijų kasetių komplektą
(po 90 minučių kiekviena)
tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)

Dėl užsakymų skambinti
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351

arba rašyti:

Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staskunas
LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407 - 622 - 5000
North Palm Beach, FL 33408 407 - 626 - 8562 res.
SE Corner of PGA Bridge 407 - 622 - 5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1 (800) 369 - 7355

MES SIŪLOME
PIGLIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Paskambinkite mums ir sužinokite mūsų siūlomas kainas!

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 944-1273

(201) 592-8780

VASAROS KAINOS Į LIETUVĄ

Birželio 15 - rugsėjo 15

Iš New Yorko ar Chicagos į Vilnių ir atgal
iš Vilniaus į Chicago ar New Yorką ir atgal

\$730.00 plus mokesčiai

Kai kurios dienos jau išparduotos. Kainos žemesnės prieš birželio 15 d. ir po rugsėjo 15 d.

Grupinės kelionės į Dainų ir Šokių Šventę

Birželio 29 - liepos 13 iš Newarko

Birželio 30 - liepos 13 iš JFK

Kaina \$1,893

Kaina iskaito: lėktuvo bilietai (pridėtinis mokestis iš kitų miestų); viešbučiai -
Vilnius, Kaunas, Palanga; trys valgiai kas dieną; bilietai į dainų ir
šokių festivalį; visa transportacija; idomių vietų apžiūrėjimas; gi-
dai lietuvių ir anglų kalba; bagažų nešiojimas; patarnavimo mo-
kesčiai.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.

Brooklyn, NY 11229

Tel. 718 769-3300; 1-800-77-VYTIS

FAX 718 769-3302

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI
IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- ☐ Siuntinių agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
- ☐ Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25. Vieno svoro kaina yra nuo 79 iki 99 centų.
- ☐ Visi siuntiniai yra apdraudžiami.
- ☐ VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Siuntinius gegužės mėn. priimsime šiuose miestuose:

LOWELL, MA 7 d. (šeštadienį)	9.30 - 11.00 ryte
LAWRENCE, MA 7 d. (šeštadienį)	11.30 - 1.00 popiet
NASHUA, NH 7 d. (šeštadienį)	2.00 - 4.00 popiet
CAPE COD, MA 24 d. (antradienį)	4.00 - 6.00 popiet
BROCKTON, MA 26 d. (ketvirtadienį)	4.00 - 6.30 popiet
WATERBURY, CT 28 d. (šeštadienį)	9.00 - 11.00 ryte
HARTFORD, CT 28 d. (šeštadienį)	12.00 - 2.00 popiet

Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

Ir dabartis

šypsotis kviečia...

Mokyklos įspūdžiai

Auklėtojas išleistuvių proga klausia vieną abiturientą:
— Kas tau paliko neišdildomą įspūdį mūsų mokykloje?
— Metalu laužo ir makulatūros rinkimas.

Kam dirbti?

— Ar neatsirastų vietelė jūsų skyriuje?
— Labai gaila, bet jums čia darbo nėra.
— Puik! — Kaip tai?
— Aš ir neprašau darbo, aš tik tarnybos noriu.

Prastovėjimai

Prie autobuso stotelės stovi du vyrai ir kalbasi apie savo įmones.
— Kokiuose jūsų įmonės skyriuose daugiausia prastovėjimų?
— paklausia vienas.
— Valgykloje: ten savitarna.

Lygtis su dviem nežinomaisiais

— Pateikite lygtis su dviem nežinomaisiais pavyzdį.
— Skelbimas ant stulpo: "Keičiu dviratį į "Moskvičių". Teirautis: Krapų g-vė, Nr. 12, butas 13". Nežinomieji du: ar skelbimo autoritui visi namuose. Jeigu taip, tai kodėl neparašo kiek priedo nori!

Ištaigos

Kalbasi dvi pažįstamos:
— Klausyk, šitokia vila, baseinas! Ar daug jums tai kainavo?
— klausia viena.
— Dar neaišku. Vyro advokatas parašė apeliaciją.

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$680 r.t.

Chicago-Vilnius-Chicago \$680 r.t.

One way to Vilnius \$450

One way to Kaunas \$420

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

VASARIO 16-oji ELIZABETH, NJ

Dėl šalčių ir sniego audrų Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas šiemet buvo vis atidedamas. Jis įvyko vasario 27 d. lietuvių parapijos salėje Elizabeth. Per mišias Stradellos "Pieta Signore" smuikavo Julius Veblaitis su Eric Houghton vargonų palyda. Minėjimą rengė LB Elizabeth apylinkės valdyba. Po trumpo įvado apylinkės pirmininkas Julius Veblaitis pristatė šios dienos kalbėtoją Jūratę Krokytę-Stirbiene iš Philadelphijos. Gavusi Fulbright stipendiją, ji metus laiko praleido universitete ir Kvalifikacijų Kėlimo Institute Vilniuje, kur ji dirbo specialiosios pedagogikos srityje. Nuvyko ji ne viena, bet kartu nusivežė ir tris savo mažamečius vaikus. Jie ten visus metus lankė vietinę mokyklą. Jūratė yra viena iš APPLE - Amerikos Mokytojų TALKOS Lietuvai kūrėjų. Jos išpuodžiai, perduoti lietuvių ir anglų kalbomis, buvo išklaustyti su dideliu dėmesiu.

Meninę dalį atliko profesionali kanklininkė Aušra Mackevičiūtė iš Lietuvos. Ji pakankiavo keturias lietuvių liaudies dainas.

Prieš aukų rinkliavą Albinas Stukas pažymėjo, kad nors Lietuva jau ketveri metai yra laisva, tačiau ji vis dar tebėra išklimpusi į politinį, socialinį ir ekonominį liūną. Lietuvai dar yra reikalinga mūsų pagalba. Minėjimo dalyviai (apie 40 šeimų) jautriai j tai atsiliepė. Rimantas Bitėnas pranešė, kad salėje buvo suaukota \$2,000. Vėliau, dar buvo atsiųsta papildomų aukų - iš viso gauta \$2,690. Daugiausia suaukota Lietuvių Bendruomenei - \$2,190; APPLE teko \$270; Tautos Fondui - 30; ALTui - \$50; Pasaulio Lietuvių Bendruomenei - \$50; ir LB įstaigai Washington - \$50.

Gaila, kad tik viena New Jersey Elizabeth apylinkė šiemet minėjo Vasario 16. Anksčiau tokie minėjimai vykdavo Newark ir Paterson.

Pagal tradiciją po minėjimo apatinėje patalpoje vyko užkandžiai su atgaiva, kur visi dalyviai dar porą valandų jaukiai praleido laiką. Vaisės su savo pagalbininkėmis paruošė Rasa Ardytė-Juškienė.

Julius Veblaitis

-o-

Lietuvos nepriklausomybės šventėje lietuviškiems reikalams Elizabeth, NJ, vasario 27 d. aukoję:

\$300 - Albinas Stukas.

\$200 - Bernard Covalesky ir šeima.

Po \$150 - Dalia ir Rimantas Bitėnai, Ona ir Vaclovas Budnikai.

\$125 - Birutė ir Antanas Pociai.

Po \$100 - Ieva Byla, Alfonsas ir Vanda Jarmai, Bronė Lukas, Veronika Misiūnienė, Ann R. (Gilette Foods, Inc.), Elena ir Viktoras Šeštokai, Irena ir Julius Veblaitis.

\$75 - Albina Normantas.

Po \$50 - Vida Anton. Nijolė ir Vladas Audėnai, Adelė Bartys, Algirdas Brazinskas, Valerija Janavičienė, Juozas ir Rasa Juškai, Eugenija ir Kazys Kaspariūnai, Valerija ir Vytautas Kligiai, Algis ir Milda Kvedarai, Kazys ir

LIETUVOJE

-- Lietuvos pilietybę išimties tvarka prezidentas A. Brazauskas suteikė dar keturiems užsienio piliečiams: L. Krajičkovai, dirbančiai kanceliarijos vedėja Lietuvos ambasadoje Prahoje, išsivijęs veikloje pasižymėjusiam Ž. Malinauskui, Austrijoje gyvenančiam Liuksemburgo holdingo kompanijos rezidentui M. Klainui, labdaros srityje nusipelnusiam G. Korgutui.

-- Poeto Adomo Mickevičiaus gimimo 200-ąsias metines pasaulis minės 1998 m. Siekiant kuo plačiau pagerbti poeta, geriau suprasti jo kūrybą, įkurta su jo

Ieškojimai, pasiūlymai, pageidavimai

-o-

Ieškau dėdės ir tetų. Mano dėdė Kazys Karpavičius ir tetos Pranė ir Ieva Karpavičiūtės iš Lietuvos išvažiavo prieš 1914 m. Susirašinėjom iki 1941 m. Karo metais sudėgė mūsų namai ir visi giminaičių adresai. Dėdė ir tetos gyveno Brooklyne. Pranė Karpavičiūtė buvo ištekėjusi už K. Jurkyno, o Ieva Karpavičiūtė už Jono Juknevičiaus, vėliau už Kumetos. Jų vaikai ar anūkai, ar apie juos žina prašomi pranešti adresu: Jurgis Sukockis, Naujakurių 22, 4290 Kybartai, Vilkaviškio raj., Lithuania.

-o-

Ieškau pusbrolių - Vinco, Jono ir Petro Asakavičių. Jie Simo sūnūs, gimę Butrimonių valsčiuje, Plasapnykų kaime. Prieš karą susirašinėjo su giminėmis Lietuvoje. Jeigu kas žino apie juos ar jų šeimas, malonėkite man pranešti. Aš esu Motiejus Asakavičiaus dukterė. Mano adresas: Dame A. Tijunelis, Rua Inacio, 915, V. Zelina, 03142-001 Sao Paulo SP, Brazil.

Dalia Navickai, Jonas ir Monika Ramanauskai, Bruno Šilas, Stasy Skripkus, Antanas Strazdas.

Po \$30 - Genovaitė ir Henry Bitėnai, Danielius Švenčiūnas, Stasys Vaičiūnas.

Po \$25 - Vytautas Bitėnas, Algis Bitėnas, Arūnas ir Vilūnė Bitėnai, Susan Covalesky., Kotryna ir Raimundas Graudžiai, Stefanija Laucius.

\$20 - Mykolas Macys.

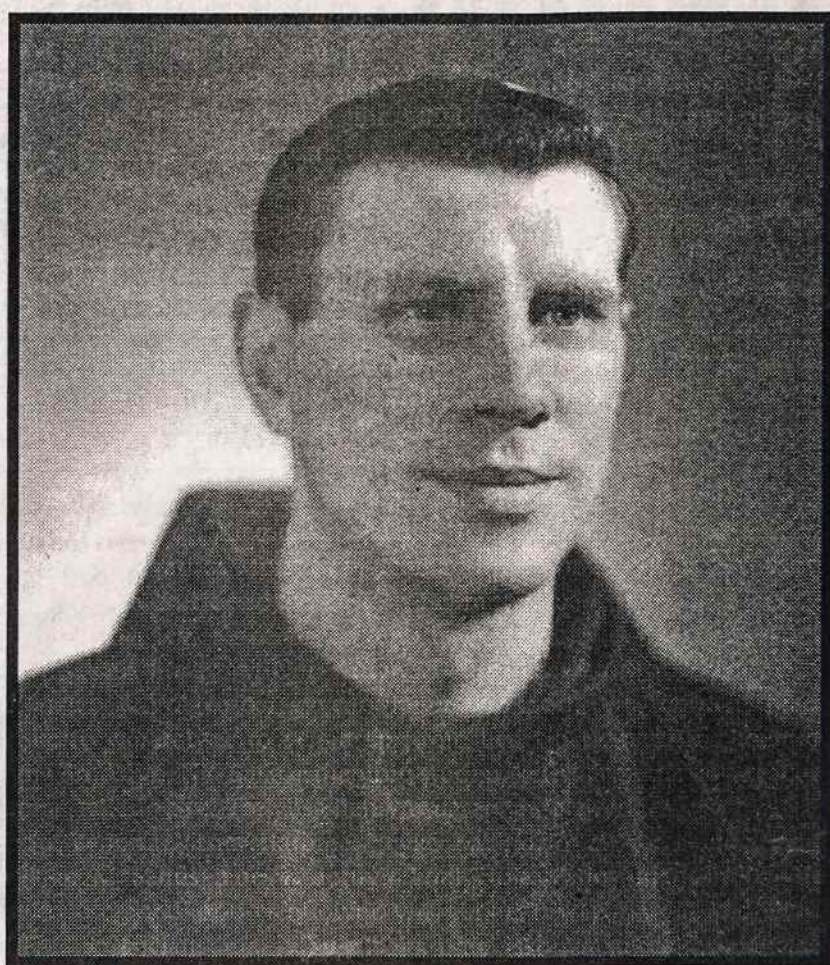
Po \$10 - Kudirkienė ir šeima, Aušra Mackevičiūtė, Virginija Obando. Iš viso \$2690.

gyvenimu ir kūryba susijusių miestų sąjunga. Į ją jau įstojo 32 miestai iš 12 šalių. Tarp jų - Vilnius ir Kaunas. Sąjungą įkūrė Bolonijos Adomo Mickevičiaus lenkų ir slavų literatūros akademija, Varšuvos Adomo Mickevičiaus literatūros muziejus ir Naugarduko miesto taryba.

-- Nepelno organizacija "Palikimas" atkuria karinius paveldo objektus Kaune, buvusius Karmelitų kapinėse prie Vytauto prospekto. Šiemet bus atstatytas paminklas "Žuvome dėl Tėvynės", kuris buvo nugriautas sovietmečiu, kartu sunaikinant ir karių kapus. Karmelitų kapinėse darbai jau pradėti.

-- Vilnius - Kaunas maršrutu bandomąjį reisą kovo 30 d. atliko elektrinis traukinys. Jis 102 kilometrų atstumą nuvažiavo per 1 valandą 12 minučių. Nuo gegužės paskutinio sekmadienio tokiu greičiu į Kauną važiuos per dieną du trys traukiniai. Iki šiol atstumą tarp Vilniaus ir Kauno elektriniai traukiniai įveikdavo per 1 val. 30 min. arba 1 val. 40 min., o kartais ir dar per ilgesnį laiką, su pavėlavimais.

-- Praėjus metams po kontrakto pasirašymo vis labiau plečiasi konfliktas tarp didžiausio šalies investuotojo Philip Morris Lietuva ir Lietuvos Vyriausybės. Vyriausybė reikalauja iš kompanijos apmokėti Klaipėdos tabako fabriko skolą biudžetui už nesumokėtus mokesčius, atsiradusius dar iki fabriko pardavimo, o Philip Morris teigia, kad derybų metu nepardarytas skolas turi sumokėti kita pusė. Šiuo metu skola biudžetui kartu su delpiniais vertinama apie 2,5 milijono litų. Jeigu nepavyks klausimo išspręsti šalies viduje, pagal Lietuvos Vyriausybės ir Philip Morris Inc. pasirašyto kontrakto sąlygas tarpininkas bus sprendžiamas Tarptautiniame Londono arbitraže.

Tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM.

Aukštaičio pranciškono netekus

Tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM, Šv. Juozapo ligoninėje mirė balandžio 27 d. rytą.

-o-

Kazimieras Žalalis gimė 1918 m. lapkričio 23 d. Pakaniūkės vienyje, Aluntos parapijoje. Utenos apskrityje. Mokėsi Skudutiškio pradžios mokykloje, Utenos ir Kretingos (pranciškonų) gimnazijose.

Kazimieras į pranciškonų ordiną įstojo 1935 m. liepos 16 d. Pajūrio vienuolyne ir gavo Klemenso vardą. Įvilkutvęs į pranciškonų abitą buvo 1935 m. rugpjūčio 1 d. Pirmuosius vienuoliškus įžadus klierikas Klemensas padarė 1936 m. rugpjūčio 2 d.

Klemensas Žalalis teologiją studijavo Italijoje (1938-1942) pranciškonų seminarijose Colevitti ir Sienoje. Kunigu buvo išventintas Sienoje 1941 m. gruodžio 20 d. Vėliau studijavo Šv. Raštą, pranciškonų Šv. Antano universitete Romoje (1942-1945), kur 1945 m. liepos 10 d. gavo teologijos daktaro laipsnį.

Savo disertacija "Sponsus sanguinum" K. Žalalis išleido Romoje 1947 m. Vėliau Šv. Rašto studijas gilino Biblijos Institute Romoje, kur gavo Šv. Rašto licencijato laipsnį.

Į Jungtines Amerikos Valstijas K. Žalalis atvyko 1947 m. gruodžio 13 d. ir įsijungė į lietuvių pranciškonų veiklą. Buvo Kennebunkport, ME, lietuvių pranciškonų centrinio vienuolyno vikaras, vėliau "Darbininko" administratorius, provincijos ir Toronto lietuvių pranciškonų vienuolyno ekonomas ir provincinolis sekretorius. Šalia savo pareigų vienuolynuose, sakė pamokslus lietuvių parapijose, talkino lietuvių spaudai - rašė "Šv. Pranciškaus Varpelyje", "Darbininke", "Aiduose", "Ateityje", "Drauge", "Tėviškės Žiburijoje" ir "Lietuvių Enciklopedijoje" daugiausia Šv. Rašto temomis.

Šalia pastoracijos, vienuoliško gyvenimo pareigų ir talkos lietuviškai spaudai, tėv. dr. Klemensui Žalaliui teko profesoriauti pranciškonų kunigų seminarijos Montrealyje, Kanadoje, WappingerFalls, NY, Santa Barbara, CA, kur dėstė Šv. Raštą ir hebrajų kalbą.

Kurį laiką tėv. K. Žalalis gyveno ir Vokietijoje, kur buvo vyskupu Pranciškaus Brazio, MIC, ir Antano Deksnio sekretorius.

Grižęs iš Vokietijos, gyveno Kennebunkport, ME, lietuvių pranciškonų vienuolyne, o vėliau apsisisto lietuvių pranciškonų vienuolyne Brooklyn, NY. Šalia asmeninių studijų, kelerius metus savaitgaliais uoliai talkino švč. Trejybės lietuvių parapijai, Newark, NJ.

Su Velioniu atsiveikimas įvyko balandžio 29 d., penktadienio vakare, M. Šalinskienės laidotuvių koplyčioje. Vadovaujant Brooklyno lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkui Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, rožančiaus maldą sukalbėjo pranciškonai su dalyvaujančiais vienuolyno draugais. Baigiamąsias maldas sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Laidotuvių mišios buvo aukojamos lietuvių pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias su apylinkės lietuviams kunigais ir vietiniais pranciškonais koncelebravo ir pamokslą pasakė vysk. P. A. Baltakis, OFM. Tėv. Klemenso žemiškieji palaikai palaidoti Šv. Jono kapinėse, pranciškonų sklypelyje. Paskutines apeigas atliko viceprovincinolis Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus dalyvius pakvietė pietų į vienuolyną.

(kbc)

A.† A.

LEONUI KARMAZINUI

staiga mirus, sūnų Viktorą ir jo žmoną Carolyn, seserį Mildą, brolius Edvardą ir Stasį bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

Gražina ir Vladas Biknevičiai
Birutė ir Jonas Mikalauskai
Stefa ir Vladas Vasikauskai
Jonas Rauba, Albina Balsienė

A.† A.

LEONUI KARMAZINUI

mirus, sūnui Viktorui, broliams Stasiui, Edvardui, seseriai Mildai ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Modesta Blažaitienė
Vaidas Blažaitis
Raminta ir Walter Hosp su šeima

A.† A.

LEONUI KARMAZINUI

mirus, jo sūnų Viktorą, brolius Stasį ir Edvardą, seserį Mildą su šeimomis ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Rožė Kondratienė
Vytautas Kondratas
Audronė, Nomėda ir Elvis Žilinskai

Mirė prof. dr. Jokūbas Stukas

Balandžio 29 d. 1:15 val. ryto New Jersey ligoninėje mirė prof. dr. Jokūbas Stukas, New Yorko lietuviams žinomas, kaip ilgametis radijo programos vedėjas, organizavęs net televizijos programas (buvo jų suorganizavęs apie 10), visuomenininkas, taurus lietuvis, lietuviškų reikalų judintojas.

Buvo gimęs 1924 m. spalio 8 d. Newark, NJ. 1949 m. baigė New Yorko universitete tarptautinės prekybos studijas B.S. laipsniu. Gavęs valstybinę stipendiją, 1949 m. vasarą studijavo Oxfordo universitete, Anglijoje. Toliau tarptautines ekonomikos studijas tęsė Kolumbijos universitete ir 1951 m. gavo magistro laipsnį. Filosofijos dr. laipsniu studijas baigė 1956 m. New Yorko universitete. Jo disertacija buvo apie lietuvių tautinį atgimimą.

1951-1954 m. dirbo "Amerikos Balse" kaip radijo programos režisierius, vėliau dirbo banke, nuo 1958 m. buvo National Sales Executive International tarptautinio skyriaus direktorius. Nuo 1963 m. profesoriavo Seton Hall universitete So. Orange, NJ.

Jis labai plačiai reikėsi lietuviškoje veikloje. Nuo 1941 metų turėjo lietuvišką radijo programą. Pirmą vadino ją "Lietuvos garsų" radijo valanda, nuo 1943 m. pavadinta "Lietuvos atsiminimai". Turėjo dainų ir šokių ansamblių "Rūta". Ansambliui vadovavo muzikas Algirdas Kačanauskas. Prof. Stukas yra išleides lietuviškų plokštelių.

1964 m. New Yorke vykusioje pasaulinėje parodoje buvo lietuvių dienos organizatorius, pastatydino parodos aikštelėje lietuvišką kryžį. Buvo Balfo direktorius, New Jersey ALTO pirmininkas, organizavo Lietuvių Bendruomenę New Jersey, Buvo didis Lietuvos Vyčių veikėjas, garbės narys, ilgametis jų centro valdybos pirmininkas.

A. a. Jokūbo Stuko brolis Liudas, gimęs 1931 m. rugpjūčio 18 d., yra muzikas. Ilgai vargoninkavo Šv. Petro ir Pauliaus parapijoje, Elizabeth, NY, taip pat ir Aušros Vartų parapijoje, Manhattan, NY. Dabar išėjo į pensiją, gyvena Tequesta, FL, kur yra vargonininku, mieliai padeda lietuviams.

Jokūbas per Seton Hall universiteto radijo stotį nuo 1963 m. buvo suuošęs lietuviškos muzikos programą anglų kalba. Pats sumaniai paaiškino kūrinius, papasakodavo apie lietuvių kultūrą. Vasaros atostogų metu abi radijo stotys nedirbdavo. Ligos metu radijo programai vadovavo Jokūbo žmona Loreta, talkinant uoliems padėjėjams. Ji taip pat dalyvauja Lietuvos Vyčių organizacijos veikloje: ilgametė Vyčių organo "Vytis" redaktorė, įvairių komitetų vadovė, keletą kadencijų centro valdybos pirmininkė bei organizacijos garbės narė. Šiuo metu Loreta Stukienė eina Lietuvos Vyčių Fondo pirmininkės pareigas.

Netekome vieno iš Lietuvos ažuolu, kurio lietuviška visuomenė tikrai pasigės.

Dr. Jokūba Stuka prisimins tūkstančiai jo vestų radijo laidų klausytojų.

R. Kisteliaus nuotrauka

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX ... (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Motinos diena Amerikoje švenčiama gegužės 8 d.
Šeštinės bus gegužės 12 d., ketvirtadienį. Katalikams privaloma išklausyti mišias.

Aniceto Simučio, Lietuvos ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų, garbingų sukakčių proga pagerimas įvyks birželio 5 d., sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinyje. Įėjimo bilietas asmeniui - \$45. Vietų skaičius ribotas. Stalus ar pavienias vietas galima užsisakyti pas: A. Alksnį - 203 429-5606, A. Marijošienę - 516 883-9305, J. Vebaitį - 908 687-4943, M. Žukauskienei 718 296-5907. Čekiai rašomi "Lithuanian Athletic Club" vardu ir siunčiami adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Negaunu "Darbininko"! Tokių skundų laikraščio administracija gauna daug. Kaltas tik paštas ir pašoriai! Laikraštis pastoviai išvežamas į paštą trečiadieniais apie 1 val. popiet. Skaitytojai! Skuskitės paštui, nes tik dėl jo personalo nerangumo laikraštis pavėluotai pasiekia Jūsų namus. Skambinkite 718 990-1075. Rašykite: Postmaster, Mailing Requirements, 1050 Forbell St., Brooklyn, NY 11256. Tik Jūsų dažni skambučiai ar laiškūčiai paštui gali pakeisti situaciją į šiek tiek geresnę pusę!

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas įvyks gegužės 14 d., šeštadienį, New York'e Lietuvių Kultūros Židinio patalpose: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Suvažiavimas prasidės mišiomis pranciškonų koplyčioje 9 val. ryto. Posėdžiai 10 val. ryto. Registracijos mokesčiai \$15. Suvažiavimo metu bus renkama nauja valdyba, aptariama tolimesnė veikla ir siekiai. Prašome dalyvauti visas klubų pirmininkes, atstoves ir nares.

Vytauti Landsbergiui, Lietuvos Seimo opozicijos vadui, kai jis New York'e kovo 14 d. lankėsi Kultūros Židinyje ir susitiko su lietuvių visuomene, LB NY apygardos pirmininkas K. Miklas įteikė dovaną - knygą "Lithuanian Artists in North America". Knygos autorius - Algimantas Kezys.

TARĖSI MOKYTOJAI

Balandžio 30 d., šeštadienį, Kultūros Židinio posėdžių menėje vyko APPLE mokytojų organizacijos pasitarimas, kurį kvietė direktorė Vaiva Vėbraitė-Gust. Dalvavo apie 20 įvairių specialybių mokytojų. Iš Lietuvos dalyvavo švietimo viceministerė dr. Marija Barauskaitė. Kalbėta apie naujas programas, kurios bus taikomos šios vasaros kursuose. Darbo posėdis prasidėjo 12 val. ir užsitęsė apie 3 valandas.

Filmas apie Anglijos karalienę ir Trakus

Gegužės 7 d., 8 v. v. ir gegužės 14 d. 4 v. popiet televizijos kabelinis kanalas "Lifetime" rodys filmą "Guinevere". Šis filmas nufilmuotas Lietuvoje praėjusių metų rugsėjo mėn.

Filmavo Hollywood kompanijos Weintraub/Kuhn ir Hearst Entertainment, dalyvaujant Lietuvos kino studijai.

Filme pasakojama Anglijos karalienės Guinevere istorija. Filmo kūrime dalyvavo ir Lietuvos aktoriai. Taip pat New York'e gyvenantis kino operatorius Mindaugas Blaudžiūnas. Režisavo Jud Taylor, vaidina Cheryl Lee, Sean Taylor ir kiti. Pagrindė filmas buvo nufilmuotas Trakuose ir Trakų pilyje.

Lietuvos užsienio reikalų ministro apsilankymas New York'e

Balandžio 26 d. Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys iš buvusio Amerikos Prezidento Richard M. Nixon laidotuvių Californijoje atvyko į New York'ą. Newarko aerouoste jį ir kartu su juo laidotuvėse dalyvavusį Lietuvos ambasadorių Washington'e dr. Alfonso Eidintą pasitiko Lietuvos nuolatinis atstovas Jungtinėms Tautoms ambasadorius Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New York'e Leonas Kučinskas ir Lietuvos nuolatinės misijos patarėjas Algimantas Gureckas.

Po trumpo poilsio ministras Gylys nuvyko į Kultūros Židinį, kur jo garbei lietuviai pranciškoniai suruošė pietus. Šia proga ministras apžiūrėjo Kultūros Židinio pastatų kompleksą, aplankė Lietuvių Religines Šalpas ir Tautos Fondo įstaiigas, A. Galdiko vardo meno galeriją ir "Darbininko" redakciją.

Vakare ministras Gylys atidarė Lietuvos nuolatinės misijos Jungtinėms Tautoms ir Lietuvos generalinio konsulato New York'e naujas patalpas, įrengtas daugiaaukščiame pastate miesto centre, prie Penktosios Avenue ir 37-tosios gatvės (420 Fifth Avenue). Ta proga

Generalinio konsulato surengtame priėmime dalyvavo Latvijos ir Estijos ambasadoriai Jungtinėms Tautoms, kai kurių valstybių konsulai, lietuvių pagrindinių organizacijų bei institucijų vadovai.

Balandžio 29 d. ministras Gylys aplankė Jungtinių Tautų taikos palaikymo istaigas.

Po to ministras Gylys aplankė Jungtinių Tautų Generalinį sekretorių Boutros Boutros-Ghali. Savo pasisakyme ministras Gylys apžvelgė politinę, dalinai ir ekonominę bei socialinę padėtį Lietuvoje ir jos santykius su kaimyniniais kraštais.

Apsilankyme pas Boutros-Ghali dalyvavo ambasadoriai Simutis ir Eidintas, misijos patarėjas Gureckas ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Amerikos šalių skyriaus vedėjas Stasys Sakalauskas.

Ministro Gylio garbei ambasadorius Simutis Jungtinių Tautų rūmuose surengė pietus, kuriuose dalyvavo 17 valstybių diplomatu, jų tarpe Didžiosios Britanijos, Vokietijos ir Rusijos Federacijos ambasadoriai.

Balandžio 20 d. vakare ministras Gylys išskrido atgal į Vilnių.

Mirė Antanas Saukas

Antanas Saukas, gimęs 1961 m. rugsėjo 19 d. Brooklyn, NY, paskutini laiką gyvenęs 89-20 Park Lane South, Woodhaven, NY, mirė balandžio 24 d. Mary Immaculate ligoninėje.

Velionis buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje. Atsiveikimas įvyko balandžio 27 d. Po gedulingų mišių Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioje balandžio 28 d. palaidotas Cypress Hills kapinėse, šalia savo tėvo Jono, mirusio prieš 16 metų.

Nuliūdime liko žmona Kim, dukterė Tina-Mary, sūnus Tony, brolis Romualdas su žmona Anglijoje, motina Marija ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Mirė Leonas Karmazinas

Leonas Karmazinas, gimęs 1929 m. sausio 3 d. Lietuvoje, atvykęs į JAV, gyveno Woodhaven, NY. Vėliau persikėlė į Floridą, kur ir mirė balandžio 25 d. Laidojimui atskraidintas į New York'ą, į M. Shalins laidojimo koplyčią.

Po gedulingų mišių Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioje balandžio 29 d. palaidotas Šv. Karolio kapinėse, Farmingdale, NY.

Nuliūdime liko sūnus Viktoras su žmona, broliai Edvardas ir Stasys su šeimomis ir kiti giminės.

TAUTOS FONDO 20-AS METINIS SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

be jokio atlyginimo ir dar patys gausiai aukodami.

Didžioji šių aukų dalis buvo panaudota VLIKO Informacijai, nes buvo leidžiamas 7 kalbomis informacijos biuletėnis ir žinios buvo siunčiamos per 4 radijo stotis. Dar ir dabar Tautos Fondas valdo 2.5 milijono dolerių, kuriais remia Lietuvos spaudą, lietuvių mokyklas, Lietuvos pasieniuose ir užsieniuose, nes dabartinė Lietuvos vyriausybė per mažai tuo rūpinasi.

Tautos Fondo taryba dėkojo nariams už pernai ir šiemet pareiktą pasitikėjimą. Manome, kad Tautos Fondui užsidaryti dar ne laikas, nes ateina ir ateis auksu, testamentinių palikimų, yra patikėtinių sąskaitos ir dėl to bent 20 metų Tautos Fodas turi veikti.

Sėkmingesni darbai stiprinti Taryba yra sudariusi atskiras komisijas: įstatų, finansų, lėšų skirstymo, patikėtinių ir gairių bei informacijos.

Apgailestaujama, kad kai kurios Tautos Fondo atstovybės sustabdė savo veiklą. Tikimasi išleisti Tautos Fondo istoriją.

Tautos Fondo ateitis yra Tautos Fondo narių valioje.

Valdybos pranešimas

Pirmiausia pirmininkas Aleksandras Vakselis kalbėjo, kokie bu-

Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, lydimas pranciškonų vienuolyno viršininko Leonardo Andriekaus, OFM, ambasadoriaus prie JT Aniceto Simučio, vysk. Pauliaus Baltakis, OFM, ambasadoriaus JAV dr. Alfonso Eidinto, Tautos Fondo valdybos pirm. Aleksandro Vakselio ir kitų, apžiūri Kultūros Židinį.

Kęstučio Miklo nuotrauka

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, skaito maldą, prieš pašventindamas Lietuvos misijos JT ir Lietuvos Generalinio konsulato patalpas New York'e balandžio 28 d. Iš k. k.: konsulas Darius Gaidys, Gen. konsulas Linas Kučinskas, konsulas Toronte Harris Lapas, dr. Romualdas Misiūnas, Vysk. Paulius Baltakis, OFM.

Salomėjos Narkeliūnaitės nuotrauka

LB QUEENS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Queens LB apylinkės susirinkimas įvyko gegužės 1 d., sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje. Dalyvavo apie 40 žmonių. Pirmininkavo apylinkės pirmininkė Ramutė Česnavičienė, sekretoriavo Kostas Norvila.

Susirinkimo tikslas buvo apžvelgti praėjusių metų veiklą, susipažinti su dabarties svarbiausiais darbais bei rūpesčiais ir tvarkyti apylinkės valdybos rinkimų klausimą. Keturį valdybos narius baigė savo kandidacija, reikėjo juos arba perrinkti ar išrinkti naujus.

Buvę valdybos nariai: Aloyzas Balsys ir Vytautas Vaičiulis nebekandidavo. Į jų vietą išrinkta: Renata Alinskienė ir Antanas Vyutis. Perrinktos dvi narės: Jadvyga Vyutuvienė ir Marija Žukauskienė.

Kontrolės komisijon išrinktas Antanas Pumputis, Aloyzas Balsys, perrinktas Algimantas Ruzgas.

Kalbėta apie Tarybos rinkimus, nes jie vyksta šiuo metu. Daugiausia balsavo paštu. Dar balsai ateina. Paskutinė balsavimo diena bus gegužės 8 d., tuoj po pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Gegužės 7 d., šeštadienį, kaip buvo skelbta, balsavimas neįvyks.

Visi prašomi balsuoti ir paskubėti, kad balsavimo vokai laiku ateitų.

Daug kalbėta "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" reikalui. Buvo karštos diskusijos. Nuspresta kreiptis į Garbės teismą, kad jis įvertintų PLB pirmininko Broniaus Nainio veiklą. Po susirinkimo buvo kavutė. Queens apylinkės valdyba prašo susimokėti solidarumo mokesčių, kuris yra tik 3 dol.

Aušros Vartų parapijos metinė pavasario šventė bus gegužės 15 d., sekmadienį, tuoj po 11 val. sumos. Bus gardūs pietūs, nemokama atgaiva, gausi loterija. Suaugusiems įėjimo auka - \$25, vaikams - \$15. Klebonas kun. Eugenijus Sawickis ir parapijos taryba kviečia visus paremti parapiją, praleidžiant malonią popietę bičiulių tarpe. Dėl informacijos skambinti tel. 212 255-2648.

Dr. Leonas Sabaliūnas, politinių mokslų profesorius Eastern Michigan universitete Ann Arbor, MI, praeitą savaitę lankėsi New York'e. Jis su žmona aplankė Woodhavene Emiliją Rastenienę, kuri sveiksta namuose, sugrįžusi iš ligoninės. Sabaliūnas ilgokai gyvenė New York'e pas Rastenienę prieš maždaug 30 metų, kai Columbia universitete įsigijo magistro ir daktaro laipsnius. Kartu su Vincu Rasteniu suredavo prezidento Antano Smetonos kalbas.

Apreiškimo parapijos choras atsidėjęs kiekvieną sekmadienį repetuoja ir rengiasi dainų šventei, kuri bus Lietuvoje. Į šventę važiuos 15-16 choristų. Chorui į talką atėjo ir buvę "Perkūno" choro nariai, kurie mėgsta dainą.

Ambasadoriaus Aniceto Simučio pagerbimo popietėje asmeniškų ir organizacijų sveikinimų nebus. Dovanoms ir adresams išdėstyti bus specialus stalas, kuriuo rūpinasi Birutė Lukoševičienė. Jai galima skambinti telef. 718 849 - 6083 po gegužės 15 d., po darbo valandų. Ambasadorių asmeniškai sveikinti visi galės po vaišių.

A. a. Bronislavai Reventienėi atminti Kultūros Židiniui auko: \$50 - Vida ir Algirdas Jankauskai, \$40 - Eleonora ir Zina Jankauskai, po \$25 - Laima Hood, Aldona ir Vitas Katina, Aldona ir Marius Marijošiai, Aldona Pintschi.

Živilė Jurienė, Kew Gardens, NY, parėmė "Darbininką", atsiųsdama \$100 čekį už prenumeratą. Dosniai mūsų spaudos rėmėjai ir stiprintojai nuoširdžiai dėkojame.

Gegužinės pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus sekmadieniais. 15 minučių prieš 11 val. mišiose bus giedama Marijos litanija.

Kaune, Laisvės alėjoje ir Senamiestyje parduodami 3-jų ir 4-ųjų kambarių butai. Naujai restauruoti, parketinės grindys, aukštos lubos. Dviejuose butuose yra židiniai. Pardavimo kainos - nuo 30,000 iki 40,000 JAV dolerių. Skambinti tel. 370-7 22 86 56, fax 370-7 22 34 71.

Gera žinia New York'o ir apylinkių lietuviams

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad "VILTIES" konteineris su siuntiniais, išplaukęs iš Bostono balandžio 22 d. Siuntiniai jau baigiami išdalinti Jūsų artimiesiems. Nėra jokio maito mokesčio.

"Vilties" atstovai Brooklyne siuntinius vėl priims birželio 11 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis tel. (617) 269 - 4455. Mūsų adresas:

VILTIS

Lithuanian Relief Parcel Service, Inc.,

368 West Broadway,

Boston, MA 02127

(Žiūr. skelbimą 6 psl.)

Ambasadoriaus Aniceto Simučio 85 metų amžiaus ir 60 metų diplomatinės veiklos pagerbimo popietė bus sekmadienį, birželio 5 d. Joje dalyvaus ir ambasadorius Stasys Lozoraitis, kuris specialiai atvyks iš Romos.

Birželio trėmimų minėjimas bus birželio 19 d., o ne birželio 12 d., nes tą dieną yra užimta salė.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, 1994 metams paliko tą pačią metinę prenumeratą \$85 oro paštu. Čekį \$85 išrašyti "Lietuvos aid'o" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Išnuomojamas nedidelis kambarys su atskiru įėjimu. Nuoma \$25 savaitei arba 4 val. namų ruošos darbo. Skambinti 718 235-9218. (sk.)

Parduodamas moteriškas tautinis kostiumas, atsiųstas iš Lietuvos sukirptas. Reikia tik pasiūti. Kaina 150 dol. Rašyti: C. Matuzas, 107-33 117 St., Richmond Hill, NY, 11419, arba skambinti: 718 848-3138. (sk.)

ATLANTA IE Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New York'ą atvyks gegužės 14 d., šeštadienį, 12 - 2 val. popiet. Siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Jokių maitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel.: (914) 258 - 5133. (žiūrėkite skelbimą 6 psl., kada siuntiniai paimami iš kitų vietovių).

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Nekalto Prasiidėjimo Marijos seserų priežiūroje. Pasinaudokite progą, kreipkitės: Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277. (sk.)

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami **doleriais**. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Floridoje, Port Orange, parduodamas namas: 3 miegamieji, 3 vonios, 2 metų senumo, 2500 kv. pėdų plotu. Atskiras butas su virtuve ir atskiru įėjimu giminaičiams. Vandens apšildymas, saulės energija. Namai gerai pastatyti ir gražiai įrengti. Geroje vietoje, 10 min. važiuoti iki jūros. Skambinti: (904) 767-9470. (sk.)